



Universiteit
Leiden
The Netherlands

Public opinion without opinions? Item nonresponse and (the absence of) substantive opinions in public opinion surveys

Maat, J. van de

Citation

Maat, J. van de. (2019, September 17). *Public opinion without opinions? Item nonresponse and (the absence of) substantive opinions in public opinion surveys*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/76853>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/76853>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page



Universiteit Leiden



The following handle holds various files of this Leiden University dissertation:
<http://hdl.handle.net/1887/76853>

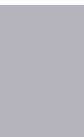
Author: Maat, J. van de

Title: Public opinion without opinions? Item nonresponse and (the absence of) substantive opinions in public opinion surveys

Issue Date: 2019-09-17

APPENDIX A

Questionnaires (in Dutch)



I Nederlandse Vragenlijst Experiment 1 (DK / Weet Niet)

- Variant 1: 'Geen mening' dubbel expliciet in stam van de vraag en de antwoordcategorieën aangeboden.
- Variant 2: 'Geen mening' enkel expliciet in de antwoordcategorieën aangeboden.
- Variant 3: 'Geen mening' wordt enkel impliciet aangeboden: de respondent kan het antwoordvakje leeglaten.
- Variant 4: 'Geen mening' wordt niet aangeboden en de respondent moet een antwoord aanvinken.

Hieronder vindt u een aantal stellingen over uiteenlopende onderwerpen. Geef aan wat u van deze stellingen vindt door het vakje aan te vinken dat het beste bij uw mening past. (*U kunt ook aangeven dat u geen mening heeft over een bepaalde stelling*).

Sociaal-economisch

Sommige mensen en partijen vinden dat de verschillen in inkomens in ons land groter moeten worden. Anderen dat ze kleiner moeten worden. Natuurlijk zijn er ook mensen met een mening die daar tussenin ligt¹.

Waar zou u zichzelf plaatsen op een lijn van 1 tot en met 7, waarbij de 1 betekent dat inkomensverschillen groter moeten worden en de 7 dat ze kleiner moeten worden? *Als u helemaal niet weet waar u zichzelf zou plaatsen, geeft u dat dan gerust aan.*

- 1. De verschillen in inkomens in ons land moeten groter worden.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7. De verschillen in inkomens in ons land moeten kleiner worden.
- 8. *Weet niet.*

¹ Nationaal Kiezersonderzoek 2010, vraagteksten en schema's ie golf pagina 26.

De AOW-leeftijd moet gehandhaafd blijven op 65 jaar. Bent u het hiermee eens, mee oneens *of heeft u geen mening?*

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- *Geen mening*

De bijstand moet verlaagd worden zodat mensen gestimuleerd worden om te gaan werken. Bent u het hiermee eens, mee oneens *of heeft u geen mening?*

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- *Geen mening*

Ethisch / Religieus

Sommige mensen vinden dat euthanasie altijd verboden moet zijn. Anderen vinden dat euthanasie mogelijk moet zijn als de patiënt daarom vraagt. Natuurlijk zijn er ook mensen met een mening die daar tussenin ligt².

Waar zou u uzelf plaatsen op een lijn van 1 tot en met 7, waarbij de 1 betekent dat euthanasie moet worden verboden en de 7 dat euthanasie mogelijk moet zijn? *Als u helemaal niet weet waar u zichzelf zou plaatsen, geeft u dat dan gerust aan.*

- 1. Euthanasie moet verboden zijn.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7. De arts mag altijd euthanasie toepassen als de patiënt daarom vraagt.
- 8. Weet niet.

² Idem.

Adoptie door homoseksuele paren moet mogelijk zijn³. Bent u het hier mee eens, mee oneens of heeft u geen mening?

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- Geen mening

Het is goed dat vrouwen hun eicellen kunnen laten invriezen om op latere leeftijd nog kinderen te kunnen krijgen. Bent u het hier mee eens, mee oneens of heeft u geen mening⁴?

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- Geen mening

Multicultureel / Homogeen

In Nederland vinden sommigen dat allochtonen hier moeten kunnen leven met behoud van de eigen cultuur. Anderen vinden dat zij zich geheel moeten aanpassen aan de Nederlandse cultuur⁵.

Waar zou u uzelf plaatsen op een lijn van 1 tot en met 7, waarbij de 1 behoud van eigen cultuur voor allochtonen betekent en de 7 dat zij zich geheel moeten aanpassen? *Als u helemaal niet weet waar u zichzelf zou plaatsen, geeft u dat dan gerust aan.*

- 1. Etnische minderheden moeten in Nederland kunnen leven met behoud van alle gewoonten van de eigen cultuur.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

3 Nationaal Kiezersonderzoek 2010, vraagteksten en schema's 1e golf pagina 32.

4 This question is a replication of a question in the pilot experiment (van de Maat, 2009).

5 Nationaal Kiezersonderzoek 2010, vraagteksten en schema's 1e golf pagina 30.

- 7. Etnische minderheden moeten zich volledig aanpassen aan de Nederlandse cultuur.
- 8. *Weet niet.*

Er wonen teveel mensen van een andere nationaliteit in Nederland⁶. Bent u het hier mee eens, mee oneens of heeft u geen mening?

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- *Geen mening*

Alle illegalen die al lange tijd in Nederland wonen, moeten hier kunnen blijven⁷. Bent u het hiermee eens, mee oneens of heeft u geen mening?

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- *Geen mening*

Buitenlandse zaken

De Europese eenwording is in volle gang. De landen van de Europese Unie hebben besloten om steeds nauwer met elkaar te gaan samenwerken. Maar niet iedereen denkt hier hetzelfde over. Sommige mensen en partijen vinden dat de Europese eenwording nog verder zou moeten gaan. Anderen vinden dat de Europese eenwording al te ver is gegaan⁸.

Stel dat de mensen en partijen die vinden dat de Europese eenwording nog verder zou moeten gaan aan het begin van de lijn staan (bij cijfer 1) en dat de mensen en partijen die vinden dat de eenwording al te ver is gegaan aan het einde van de lijn staan (bij cijfer 7). Waar zou u zichzelf plaatsen op deze lijn? *Als u helemaal niet weet waar u zichzelf zou plaatsen, geeft u dat dan gerust aan.*

6 Jaarrapport Integratie 2009: 259.

7 Nationaal Kiezersonderzoek 2010, vraagteksten en schema's 1e golf pagina 32.

8 Nationaal Kiezersonderzoek 1998, vraag 23g

- 1. De Europese eenwording zou nog verder moeten gaan.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7. De Europese eenwording is al veel te ver gegaan.
- 8. *Weet niet.*

Nederland moet meer geld uitgeven aan ontwikkelingshulp⁹. Bent u het hiermee eens, mee oneens *of heeft u geen mening?*

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- *Geen mening*

De Verenigde Naties heeft te weinig macht. Bent u het hiermee eens, mee oneens *of heeft u geen mening?*

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- *Geen mening*

Actueel

De Koningin mag tegenover journalisten slechts het regeringsbeleid uitdragen. Bent u het hiermee eens, mee oneens *of heeft u geen mening?*

- Mee eens
- Mee oneens
- *Geen mening*

Bent u voor of tegen draagmoederschap *of heeft u geen mening?*

- Voor
- Tegen
- *Geen mening*

9 Nationaal Kiezersonderzoek 2010, vraagteksten en schema's ie golf pagina 32.

II Nederlandse Vragenlijst Experiment 2 (Filtervraag)

Het gebruik van filtervragen en 'weet niet' opties varieert.

- Variant 1a: filtervraag in sterke formulering met expliciet 'weet niet' antwoord-alternatief
- Variant 1b: filtervraag in sterke formulering zonder expliciet 'weet niet' alternatief
- Variant 2a: filtervraag in minder sterke formulering met expliciet 'weet niet' antwoordalternatief
- Variant 2b: filtervraag in minder sterke formulering zonder expliciet 'weet niet' antwoordalternatief
- Variant 3a: geen filtervraag, met expliciet 'weet niet' antwoordalternatief
- Variant 3b: geen filtervraag, zonder expliciet 'weet niet' antwoordalternatief
- Variant 4: geen filtervraag en geen 'weet niet' antwoordalternatief, de respon-dent moet antwoorden

Sociaal-economisch

Sommige mensen en partijen vinden dat de verschillen in inkomens in ons land groter moeten worden. Anderen dat ze kleiner moeten worden. Natuurlijk zijn er ook mensen met een mening die daar tussenin ligt¹⁰.

Heeft u hier voldoende over gehoord, gelezen en nagedacht om hierover een mening te kunnen geven?

- Ja > Ga verder met de inhoudelijke vraag.
- Nee > Sla de inhoudelijke vraag over en ga door met het volgende onderwerp.

Waar zou u zichzelf plaatsen op een lijn van 1 tot en met 7, waarbij de 1 betekent dat inkomensverschillen groter moeten worden en de 7 dat ze kleiner moeten worden?

- 1. De verschillen in inkomens in ons land moeten groter worden.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

¹⁰ Nationaal Kiezersonderzoek 2010, vraagteksten en schema's ie golf pagina 26.

- 6.
- 7. De verschillen in inkomens in ons land moeten kleiner worden.
- 8. *Weet niet.*

Er wordt heel verschillend gedacht over de bijstand en de hoogte hiervan. Heeft u hier voldoende over gehoord, gelezen en nagedacht om hierover een mening te kunnen geven?

- Ja > *Ga verder met de inhoudelijke vraag.*
- Nee > *Sla de inhoudelijke vraag over en ga door met het volgende onderwerp.*

‘De bijstand moet verlaagd worden zodat mensen gestimuleerd worden om te gaan werken’. Bent u het hiermee eens of mee oneens?

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- *Weet niet*

Ethisch / Religieus

Sommige mensen vinden dat euthanasie altijd verboden moet zijn. Anderen vinden dat euthanasie mogelijk moet zijn als de patiënt daarom vraagt. Natuurlijk zijn er ook mensen met een mening die daar tussenin ligt¹¹.

Heeft u hier voldoende over gehoord, gelezen en nagedacht om hierover een mening te kunnen geven?

- Ja > *Ga verder met de inhoudelijke vraag.*
- Nee > *Sla de inhoudelijke vraag over en ga door met het volgende onderwerp.*

Waar zou u uzelf plaatsen op een lijn van 1 tot en met 7, waarbij de 1 betekent dat euthanasie moet worden verboden en de 7 dat euthanasie mogelijk moet zijn?

- 1. Euthanasie moet verboden zijn.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

11 Idem.

- 6.
- 7. De arts mag altijd euthanasie toepassen als de patiënt daarom vraagt.
- 8. *Weet niet.*

Er wordt heel verschillend gedacht over de adoptie van kinderen door homoseksuele paren. Heeft u hier voldoende over gehoord, gelezen en nagedacht om hierover een mening te kunnen geven?

- Ja > *Ga verder met de inhoudelijke vraag.*
- Nee > *Sla de inhoudelijke vraag over en ga door met het volgende onderwerp.*

'Adoptie door homoseksuele paren moet mogelijk zijn'¹². Bent u het hiermee eens of mee oneens?

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- *Weet niet*

Multicultureel / Homogeen

In Nederland vinden sommigen dat allochtonen hier moeten kunnen leven met behoud van de eigen cultuur. Anderen vinden dat zij zich geheel moeten aanpassen aan de Nederlandse cultuur¹³.

Heeft u hier voldoende over gehoord, gelezen en nagedacht om hierover een mening te kunnen geven?

- Ja > *Ga verder met de inhoudelijke vraag.*
- Nee > *Sla de inhoudelijke vraag over en ga door met het volgende onderwerp.*

Waar zou u uzelf plaatsen op een lijn van 1 tot en met 7, waarbij de 1 behoud van eigen cultuur voor allochtonen betekent en de 7 dat zij zich geheel moeten aanpassen?

- 1. Etnische minderheden moeten in Nederland kunnen leven met behoud van alle gewoonten van de eigen cultuur.
- 2.

¹² Nationaal Kiezersonderzoek 2010, vraagteksten en schema's 1e golf pagina 32.

¹³ Nationaal Kiezersonderzoek 2010, vraagteksten en schema's 1e golf pagina 30.

- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7. Etnische minderheden moeten zich volledig aanpassen aan de Nederlandse cultuur.
- 8. *Weet niet.*

Er wordt heel verschillend gedacht over de aanwezigheid van andere nationaliteiten in Nederland. Heeft u hier voldoende over gehoord, gelezen en nagedacht om hierover een mening te kunnen geven?

- Ja > *Ga verder met de inhoudelijke vraag.*
- Nee > *Sla de inhoudelijke vraag over en ga door met het volgende onderwerp.*

'Er wonen teveel mensen van een andere nationaliteit in Nederland'¹⁴. Bent u het hiermee eens of mee oneens?

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- *Weet niet*

Buitenlandse zaken

De Europese eenwording is in volle gang. De landen van de Europese Unie hebben besloten om steeds nauwer met elkaar te gaan samenwerken. Maar niet iedereen denkt hier hetzelfde over. Sommige mensen en partijen vinden dat de Europese eenwording nog verder zou moeten gaan. Anderen vinden dat de Europese eenwording al te ver is gegaan¹⁵.

Heeft u hier voldoende over gehoord, gelezen en nagedacht om hierover een mening te kunnen geven?

- Ja > *Ga verder met de inhoudelijke vraag.*
- Nee > *Sla de inhoudelijke vraag over en ga door met het volgende onderwerp.*

¹⁴ Jaarrapport Integratie 2009: 259.

¹⁵ Nationaal Kiezersonderzoek 1998, vraag 23g

Stel dat de mensen en partijen die vinden dat de Europese eenwording nog verder zou moeten gaan aan het begin van de lijn staan (bij cijfer 1) en dat de mensen en partijen die vinden dat de eenwording al te ver is gegaan aan het einde van de lijn staan (bij cijfer 7). Waar zou u zichzelf plaatsen op deze lijn?

- 1. De Europese eenwording zou nog verder moeten gaan.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7. De Europese eenwording is al veel te ver gegaan.
- 8. *Weet niet.*

Er wordt heel verschillend gedacht over ontwikkelingshulp. Heeft u hier voldoende over gehoord, gelezen en nagedacht om hierover een mening te kunnen geven?

- Ja > *Ga verder met de inhoudelijke vraag.*
- Nee > *Sla de inhoudelijke vraag over en ga door met het volgende onderwerp.*

‘Nederland moet meer geld uitgeven aan ontwikkelingshulp’¹⁶. Bent u het hiermee eens of mee oneens?

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- *Weet niet*

Er wordt heel verschillend gedacht over de hypotheekrenteaftrek. Heeft u hier voldoende over gehoord, gelezen en nagedacht om hierover een mening te kunnen geven?

- Ja > *Ga verder met de inhoudelijke vraag.*
- Nee > *Sla de inhoudelijke vraag over en ga door met het volgende onderwerp.*

Wat moet er volgens u met de hypotheekrenteaftrek gebeuren?

- Die moet volledig gehandhaafd blijven
- Die moet op termijn worden beperkt
- Die moet op termijn volledig worden afgeschaft
- *Weet niet*

16 Nationaal Kiezersonderzoek 2010, vraagteksten en schema's te golf pagina 32.

Er wordt heel verschillend gedacht over de dreigende tekorten van pensioenfondsen. Heeft u hier voldoende over gehoord, gelezen en nagedacht om hierover een mening te kunnen geven?

- Ja > *Ga verder met de inhoudelijke vraag.*
- Nee > *Sla de inhoudelijke vraag over en ga door met het volgende onderwerp.*

Wat vindt u de beste oplossing voor de dreigende tekorten van pensioenfondsen?

- Kortten op de pensioenuitkering van pensioengerechtigden
- Verhoging van de pensioenpremies van mensen die nu werken
- *Weet niet*

Er wordt heel verschillend gedacht over de euro. Heeft u hier voldoende over gehoord, gelezen en nagedacht om hierover een mening te kunnen geven?

- Ja > *Ga verder met de inhoudelijke vraag.*
- Nee > *Sla de inhoudelijke vraag over en ga door met het volgende onderwerp.*

‘Nederland moet het komende jaar stoppen met de euro en terug naar de gulden’. Bent u het hiermee eens of mee oneens?

- Mee eens
- Mee oneens
- *Weet niet*

Er wordt heel verschillend gedacht over de invloed van de koning(in). Heeft u hier voldoende over gehoord, gelezen en nagedacht om hierover een mening te kunnen geven?

- Ja > *Ga verder met de inhoudelijke vraag.*
- Nee > *Sla de inhoudelijke vraag over en ga door met het volgende onderwerp.*

Vindt u dat de koning(in) van Nederland ook politieke invloed moet hebben, of moet hij/zij zich beperken tot ceremoniële functies?

- De koning(in) moet ook politieke invloed hebben
- De koning(in) moet zich beperken tot ceremoniële functies
- *Weet niet*

Er wordt heel verschillend gedacht over de aanwezigheid van Maxima's vader bij de kroning. Heeft u hier voldoende over gehoord, gelezen en nagedacht om hierover een mening te kunnen geven?

- Ja > *Ga verder met de inhoudelijke vraag.*
- Nee > *Sla de inhoudelijke vraag over en ga door met het volgende onderwerp.*

Vindt u dat de vader van Maxima wel of niet aanwezig mag zijn bij de kroning?

- Wel
- Niet
- *Weet niet*

Er wordt heel verschillend gedacht over Libië. Heeft u hier voldoende over gehoord, gelezen en nagedacht om hierover een mening te kunnen geven¹⁷?

- Ja > *Ga verder met de inhoudelijke vraag.*
- Nee > *Sla de inhoudelijke vraag over en ga door met het volgende onderwerp.*
- 'Ik denk dat Libië op den duur een normaal democratisch land zal worden'.

Bent u het hiermee eens of mee oneens?

- Mee eens
- Mee oneens
- *Weet niet*

'Nederland moet actief helpen om in Libië een democratisch bewind te vestigen'.

Bent u het hiermee eens of mee oneens?

- Mee eens
- Mee oneens
- *Weet niet*

Er wordt heel verschillend gedacht over hoe lang het kabinet blijft zitten. Heeft u hier voldoende over gehoord, gelezen en nagedacht om hierover een mening te kunnen geven¹⁸?

Ja > *Ga verder met de inhoudelijke vraag.*

Nee > *Sla de inhoudelijke vraag over en ga door met het volgende onderwerp.*

Hoe lang denkt u dat dit kabinet blijft zitten?

- Valt dit jaar
- Valt in 2012
- Valt in 2013 of 2014
- Zit de rit uit
- *Weet niet*

¹⁷ Deze filtervraag wordt gevolgd door twee opinievragen.

¹⁸ Deze filtervraag wordt gevolgd door twee opinievragen.

Stel dat volgend jaar nog eens 5 miljard euro extra bezuinigd moet worden, denkt u dan dat de PVV het kabinet laat vallen?

- Ja
- Nee
- *Weet niet*

III Nederlandse Vragenlijst Experiment 3 (Vervolgvrage)

- Variant 1a: geen filtervraag, wel vervolgvraag, expliciet 'weet niet' antwoord-alternatief
- Variant 1b: geen filtervraag, wel vervolgvraag, impliciet 'weet niet' antwoord-alternatief
- Variant 1c: geen filtervraag, wel vervolgvraag, geen 'weet niet' antwoord-alternatief
- Variant 2a: filtervraag, wel vervolgvraag, expliciet 'weet niet' antwoord-alternatief
- Variant 2b: filtervraag, wel vervolgvraag, impliciet 'weet niet' antwoord-alternatief
- Variant 2c: filtervraag, wel vervolgvraag, geen 'weet niet' antwoord-alternatief

Sociaal-economisch

Sommige mensen en partijen vinden dat de verschillen in inkomens in ons land groter moeten worden. Anderen dat ze kleiner moeten worden. Natuurlijk zijn er ook mensen met een mening die daar tussenin ligt¹⁹.

Waar zou u zichzelf plaatsen op een lijn van 1 tot en met 7, waarbij de 1 betekent dat inkomensverschillen groter moeten worden en de 7 dat ze kleiner moeten worden?

- 1. De verschillen in inkomens in ons land moeten groter worden.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7. De verschillen in inkomens in ons land moeten kleiner worden.
- Weet niet

Hoe erg zou u het vinden als uw mening over verschillen in inkomens niet door de politiek in beleid wordt omgezet?

- Heel erg
- Erg
- Niet zo erg
- Helemaal niet erg

¹⁹ Nationaal Kiezersonderzoek 2010, vraagteksten en schema's ie golf pagina 26.

‘De bijstand moet verlaagd worden zodat mensen gestimuleerd worden om te gaan werken’. Bent u het hiermee eens of mee oneens?

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- Weet niet

Hoe erg zou u het vinden als uw mening over verlaging van de bijstand niet door de politiek in beleid wordt omgezet?

- Heel erg
- Erg
- Niet zo erg
- Helemaal niet erg

Ethisch / Religieus

Sommige mensen vinden dat euthanasie altijd verboden moet zijn. Anderen vinden dat euthanasie mogelijk moet zijn als de patiënt daarom vraagt. Natuurlijk zijn er ook mensen met een mening die daar tussenin ligt²⁰.

Waar zou u uzelf plaatsen op een lijn van 1 tot en met 7, waarbij de 1 betekent dat euthanasie moet worden verboden en de 7 dat euthanasie mogelijk moet zijn?

- 1. Euthanasie moet verboden zijn.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7. De arts mag altijd euthanasie toepassen als de patiënt daarom vraagt.
- Weet niet

Hoe erg zou u het vinden als uw mening over euthanasie niet door de politiek in beleid wordt omgezet?

- Heel erg
- Erg

²⁰ Idem.

- Niet zo erg
- Helemaal niet erg

'Adoptie door homoseksuele paren moet mogelijk zijn'²¹. Bent u het hiermee eens of mee oneens?

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- Weet niet

Hoe erg zou u het vinden als uw mening over adoptie door homoseksuele paren niet door de politiek in beleid wordt omgezet?

- Heel erg
- Erg
- Niet zo erg
- Helemaal niet erg

Multicultureel / Homogeen

In Nederland vinden sommigen dat allochtonen hier moeten kunnen leven met behoud van de eigen cultuur. Anderen vinden dat zij zich geheel moeten aanpassen aan de Nederlandse cultuur²².

Waar zou u uzelf plaatsen op een lijn van 1 tot en met 7, waarbij de 1 behoud van eigen cultuur voor allochtonen betekent en de 7 dat zij zich geheel moeten aanpassen?

- 1. Etnische minderheden moeten in Nederland kunnen leven met behoud van alle gewoonten van de eigen cultuur.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

21 Nationaal Kiezersonderzoek 2010, vraagteksten en schema's 1e golf pagina 32.

22 Nationaal Kiezersonderzoek 2010, vraagteksten en schema's 1e golf pagina 30.

- 7. Etnische minderheden moeten zich volledig aanpassen aan de Nederlandse cultuur.
- Weet niet

Hoe erg zou u het vinden als uw mening over de integratie van allochtonen niet door de politiek in beleid wordt omgezet?

- Heel erg
- Erg
- Niet zo erg
- Helemaal niet erg

'Er wonen teveel mensen van een andere nationaliteit in Nederland'²³. Bent u het hiermee eens of mee oneens?

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- Weet niet

Hoe erg zou u het vinden als uw mening over mensen met een niet-Nederlandse nationaliteit niet door de politiek in beleid wordt omgezet?

- Heel erg
- Erg
- Niet zo erg
- Helemaal niet erg

Buitenlandse zaken

De Europese eenwording is in volle gang. De landen van de Europese Unie hebben besloten om steeds nauwer met elkaar te gaan samenwerken. Maar niet iedereen denkt hier hetzelfde over. Sommige mensen en partijen vinden dat de Europese eenwording nog verder zou moeten gaan. Anderen vinden dat de Europese eenwording al te ver is gegaan²⁴.

23 Jaarrapport Integratie 2009: 259.

24 Nationaal Kiezersonderzoek 1998, vraag 23g

Stel dat de mensen en partijen die vinden dat de Europese eenwording nog verder zou moeten gaan aan het begin van de lijn staan (bij cijfer 1) en dat de mensen en partijen die vinden dat de eenwording al te ver is gegaan aan het einde van de lijn staan (bij cijfer 7). Waar zou u zichzelf plaatsen op deze lijn?

- 1. De Europese eenwording zou nog verder moeten gaan.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7. De Europese eenwording is al veel te ver gegaan.
- Weet niet

Hoe erg zou u het vinden als uw mening over de Europese eenwording niet door de politiek in beleid wordt omgezet?

- Heel erg
- Erg
- Niet zo erg
- Helemaal niet erg

'Nederland moet meer geld uitgeven aan ontwikkelingshulp'²⁵. Bent u het hiermee eens of mee oneens?

- Volledig mee eens
- Mee eens
- Mee oneens
- Volledig mee oneens
- Weet niet

Hoe erg zou u het vinden als uw mening over de Nederlandse uitgaven aan ontwikkelingshulp niet door de politiek in beleid wordt omgezet?

- Heel erg
- Erg
- Niet zo erg
- Helemaal niet erg

25 Nationaal Kiezersonderzoek 2010, vraagteksten en schema's ie golf pagina 32.

Actueel

‘Het gebruik van softdrugs moet volledig verboden worden’²⁶. Bent u het hiermee eens of mee oneens?

- Eens
- Oneens
- Weet niet

Hoe erg zou u het vinden als uw mening over softdrugs niet door de politiek in beleid wordt omgezet?

- Heel erg
- Erg
- Niet zo erg
- Helemaal niet erg

‘De instelling van de Wietpas vind ik een goed idee’. Bent u het hiermee eens of mee oneens?

- Eens
- Oneens
- Weet niet

Hoe erg zou u het vinden als uw mening over de Wietpas niet door de politiek in beleid wordt omgezet?

- Heel erg
- Erg
- Niet zo erg
- Helemaal niet erg

Welke van onderstaande stellingen komt het dichtst bij uw mening²⁷?

- De Europese Unie moet meer bevoegdheden krijgen.
- De EU moet niet meer, ook niet minder bevoegdheden krijgen.
- Nationale staten moeten meer bevoegdheden krijgen.
- Weet niet.

²⁶ Peil.nl, 16 mei 2012.

²⁷ TNS Nipo, 1 juni 2012.

Hoe erg zou u het vinden als uw mening over de bevoegdheden van de EU niet door de politiek in beleid wordt omgezet?

- Heel erg
- Erg
- Niet zo erg
- Helemaal niet erg

In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling: 'Nederland moet de hypotheekrenteaftrek in zijn geheel afschaffen'²⁸?

- Helemaal mee eens
- Mee eens
- Mee eens noch mee oneens
- Mee oneens
- Helemaal mee oneens
- Weet niet

Hoe erg zou u het vinden als uw mening over de hypotheekrenteaftrek niet door de politiek in beleid wordt omgezet?

- Heel erg
- Erg
- Niet zo erg
- Helemaal niet erg

'Ik wil wel dat het boerkaverbod doorgaat'²⁹. Bent u het hiermee eens of mee oneens?

- Eens
- Oneens
- Weet niet

Hoe erg zou u het vinden als uw mening over het boerkaverbod niet door de politiek in beleid wordt omgezet?

- Heel erg
- Erg
- Niet zo erg
- Helemaal niet erg

28 Ipsos Synovate, 4 juni 2012.

29 Peil.nl, 3 mei 2012.

'De NAVO moet in Syrië ingrijpen³⁰'. Bent u het hiermee eens of mee oneens?

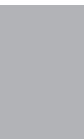
- Eens
- Oneens
- Weet niet

Hoe erg zou u het vinden als uw mening over NAVO-ingrijpen in Syrië niet door de politiek in beleid wordt omgezet?

- Heel erg
- Erg
- Niet zo erg
- Helemaal niet erg

APPENDIX B

More Analyses Response Time



Is response time related to question content? To answer this question with the data from chapter 5, Table B.1 details the response times of the 14 individual items. See Table B.2 for the significance of between-variant-differences in average response time, analysed with a t-test.

Table B.1: Response Time for Individual Questions

	Average Response Time	Standard Deviation	Minimum ³¹ Response Time	Number of Missings ³²	<i>N</i>
Self-placement Income	23.3	18.4	1.8	119	5609
Old-Age Pension	11.0	9.5	2.0	14	5714
Lowering of Welfare Benefits	12.7	11.7	0.3	19	5709
Self-placement Euthanasia	15.4	12.3	1.6	19	5709
Same-sex Adoption	10.9	9.9	1.6	9	5719
Ova Freezing	11.7	10.7	0.8	14	5714
Self-placement Foreigners	18.3	14.7	1.5	29	5699
Number of non-Dutch Illegal in Netherlands	11.0	9.0	1.5	13	5715
Self-placement EU Developmental Aid	12.0	10.1	1.2	6	5722
UN Power	21.3	18.3	1.4	39	5689
Role Queen	10.0	8.0	1.6	10	5718
Surrogate Motherhood	10.4	10.0	0.7	16	5712
	12.6	11.2	1.3	14	5714
	8.5	7.9	0.3	10	5718

31 No maximum is shown here, since 180 was the cut-off point. Out of 5728 participants, the response time of 282 respondents (4.92 percent) was excluded from the analysis for one or more individual questions.

32 Usually the missings are caused by the 180 seconds cut-off point and not because of registered negative values. For the first question, however, both types of missings were relatively high with 26 negative values and 93 other outliers (over 180 seconds).

Table B.2: Significance Between-Variants-Differences in Average Response Time

	1/2	1/3	1/4	2/3	2/4	3/4
Self-placement Income	.084	.001	.000	.097	.055	.793
Old-Age Pension	.078	.000	.005	.027	.301	.254
Lowering of Welfare Benefits	.486	.018	.003	.099	.031	.706
Self-placement Euthanasia	.095	.051	.166	.735	.783	.546
Same-sex adoption	.024	.037	.043	.971	.958	.936
Ova Freezing	.149	.009	.002	.212	.079	.625
Self-placement Foreigners	.017	.057	.035	.710	.901	.820
Number of non-Dutch	.002	.002	.000	.729	.094	.244
Illegal in Netherlands	.093	.001	.000	.118	.020	.410
Self-placement EU	.657	.900	.311	.742	.135	.237
Developmental Aid	.096	.000	.000	.000	.000	.926
UN Power	.004	.525	.848	.013	.004	.642
Role Queen	.006	.321	.053	.119	.499	.389
Surrogate Motherhood	.000	.000	.000	.243	.204	.954

The response time for an individual question on average ranges from 8.5 seconds (for Surrogate Motherhood) to 23.3 seconds for Self-Placement Income. This coincides with the last and the first item in the questionnaire and seems to be in line with Callegaro *et al* (2009) who found that the item response time decreased during the survey, flattening out towards the end (a graphic representation can be found in Figure B.1). The main point, however, is that there are substantial differences between the response times for individual items.

Both the number of missings and the response time can be considered indications of a question being more difficult to answer. The response time is a direct measure of a respondent needing more time to read the question and to decide on an answer. So the higher the number of missings and the amount of response time, the more difficult it apparently was to answer that particular question. In Table B.1, the issues with the most missings and the highest response times are the same: self-placement questions. Self-Placement Income, Self-Placement Foreigners and Self-Placement EU were the items with the highest numbers of missings, between 29 and 119, and the highest average response time ranging from 18.3 to 22.3 seconds per question. These are all self-placement items with a relatively long introduction and many response categories in comparison to the other items; it makes sense that more cognitive effort is required to read and process the question and decide on an answer. Since the fourth highest response time of 15.4 seconds is registered for the only other self-placement question, Self-Placement Euthanasia, the tentative

conclusion is that the length of introduction and the form of the question is more decisive than question content. An analysis of average response time and the number of words in the question (excluding response options)³³ indeed reveals a strong correlation of .89 significant at the .001 level. Longer questions require more response time.

Table B.1 includes a depiction of whether the average item response time differed significantly between the four variants of the questionnaire; the differences between individual items are not shown. Figure B.1 shows the item response times of the four variants during the survey progress and shows a gradual decrease towards the end of the survey. These trends confirm that the item response rate decreases (see also Callegaro et al., 2009; Galesic & Bosnjak, 2009). Note also that the explicit DK variants result in slightly higher response times for all items as compared to the single implicit and forced choice questionnaires. Furthermore, in 13 out of 14 items, the exception being question 10 Self-Placement EU, the double explicit DK variant resulted in a higher response time than the single explicit variant - see the pair-wise comparisons of significance. Finally, no response time trend can be discerned when comparing the single implicit DK and forced choice variant.

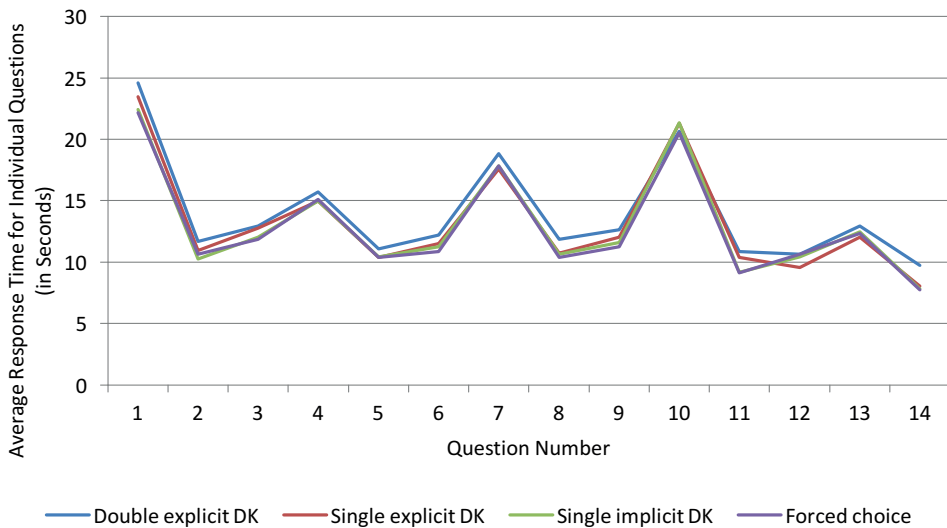
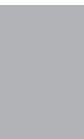


Figure B.1: Item Response Times for Four Questionnaire Variants

33 The number of words is counted in the explicit DK variant; the questions in implicit DK variant 3 and forced choice variant 4 are identical. In the double explicit DK variant, each question included a mention of the explicit DK option. The response categories were not taken into account.

APPENDIX C

Additional Analyses, Tables and Figures



I Additions to Chapter 5: Don't Know

Distributions of Opinions

In the presentation below, a distinction is made between self-placement items and other items, since the significance of differences between distributions of questionnaire variants are analyzed differently (by comparing means) for the self-placement items. Figure C.1 to Figure C.4 present the distributions of opinions of the self-placement items followed by the significance tests (Table C.1); Figure C.5 to Figure C.14 show the distributions of the other items, also followed by significance tests (Table C.3). Item nonresponse is treated as missing data and excluded from the findings.

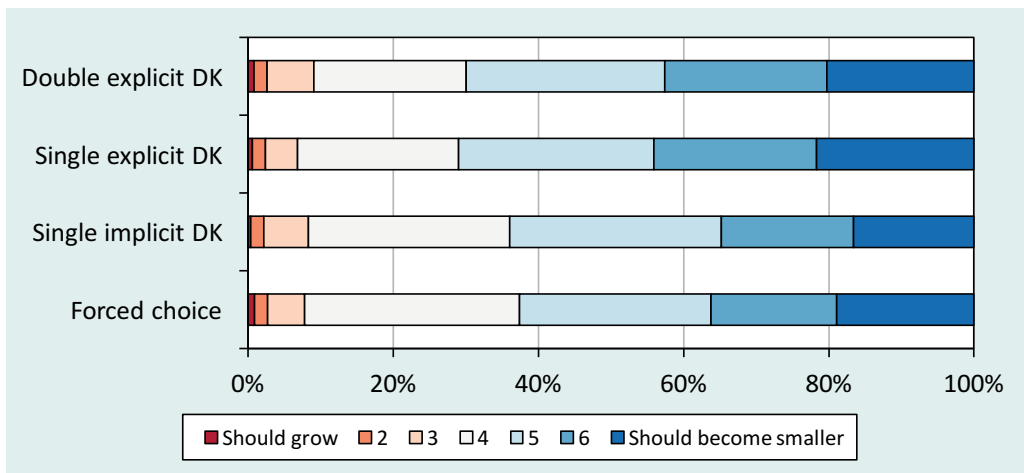


Figure C.1: Distribution of Opinions Self-Placement Income Differences

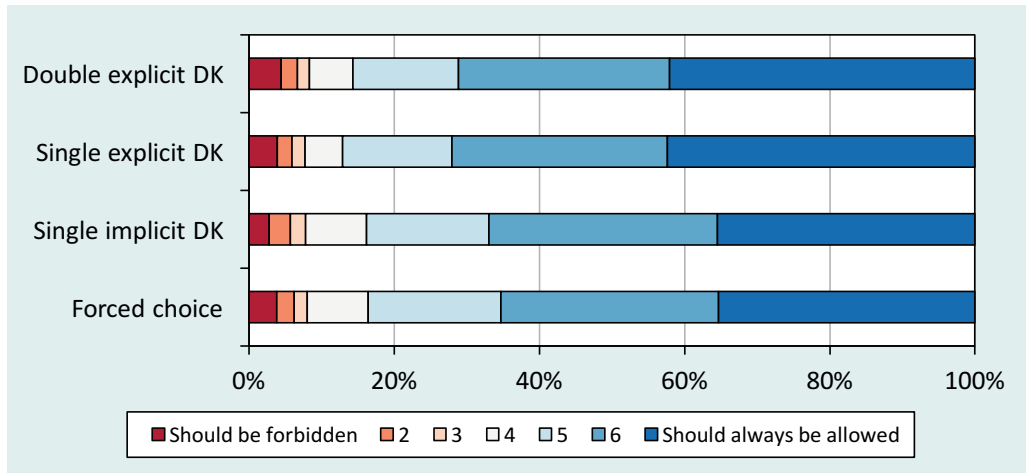


Figure C.2: Distribution of Opinions Self-Placement Euthanasia

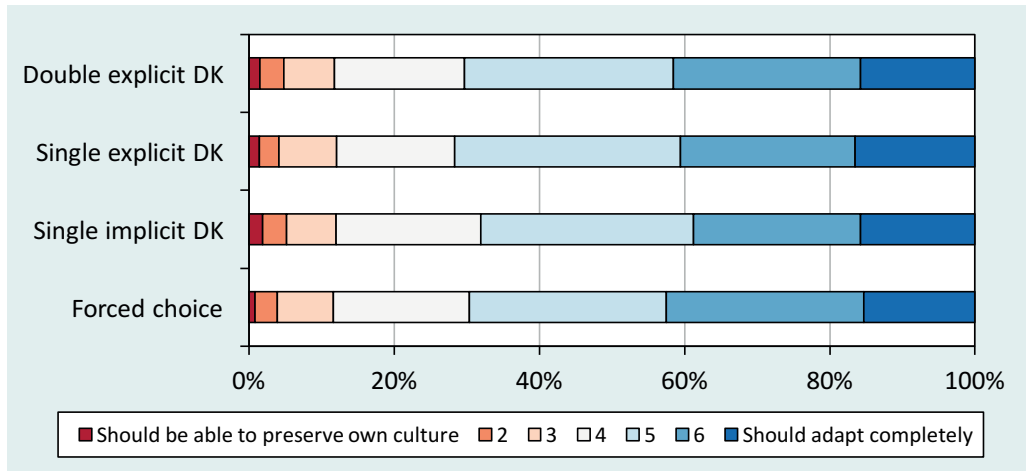


Figure C.3: Distribution of Opinions Self-Placement Foreigners

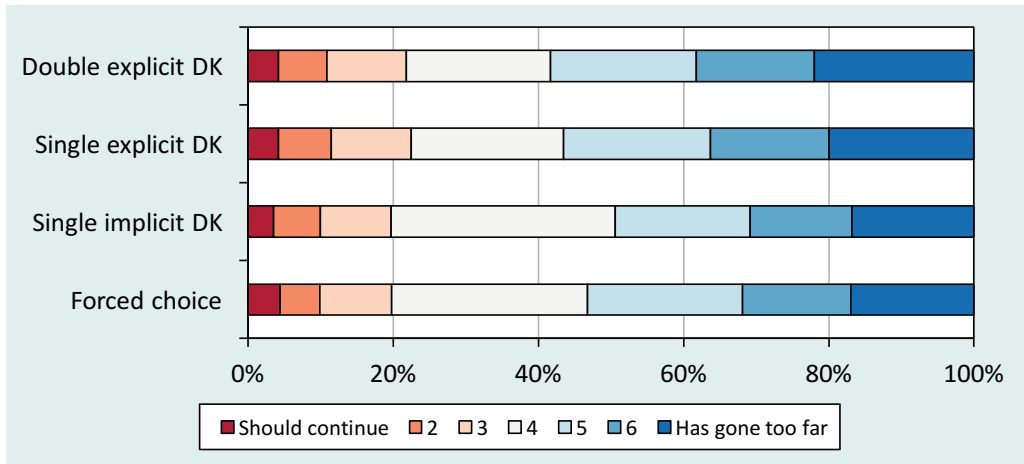


Figure C.4: Distribution of Opinions Self-Placement European Unification

Table C.1: Significance of Differences in Means Self-Placement Items³⁴

Question	1/2	1/3	1/4	2/3	2/4	3/4
Self-placement Income Differences	.202	.001	.005	.000	.000	.721
Self-placement Euthanasia	.415	.103	.024	.013	.002	.520
Self-placement Foreigners	.731	.234	.801	.125	.926	.147
Self-placement European Unification	.279	.005	.031	.091	.300	.492

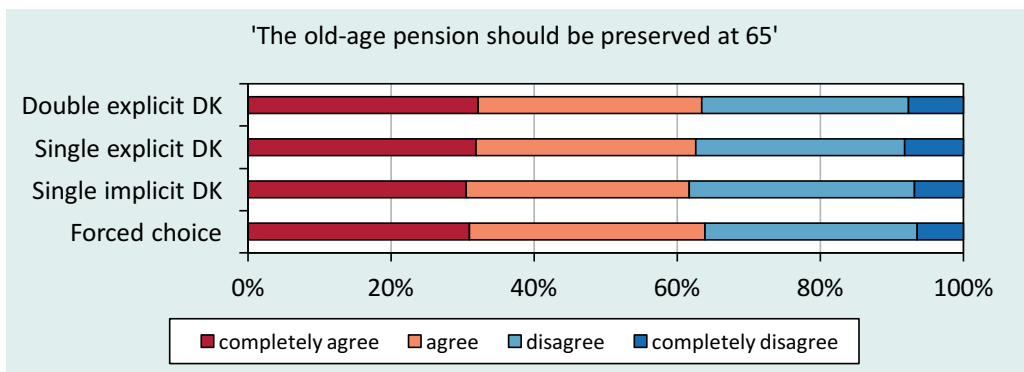


Figure C.5: Distribution of Opinions Old-Age Pension

34 The significance of differences between the means is calculated for all possible pairs of questionnaire variants. Item nonresponse is excluded from the analysis.

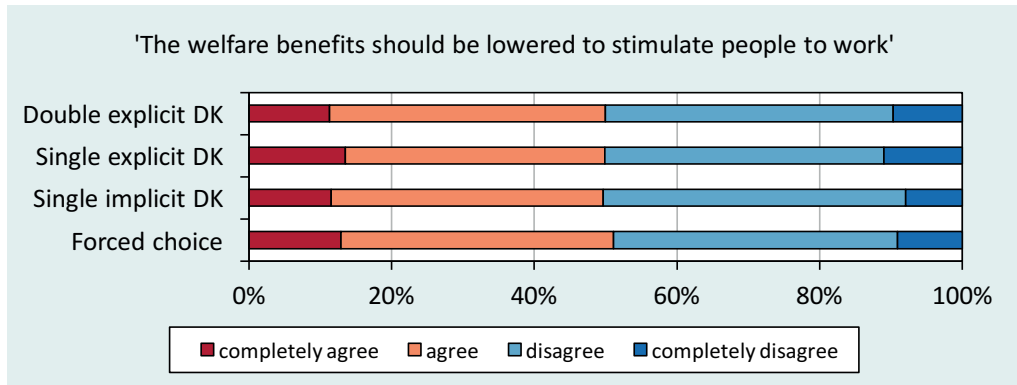


Figure C.6: Distribution of Opinions Lowering Welfare Benefits

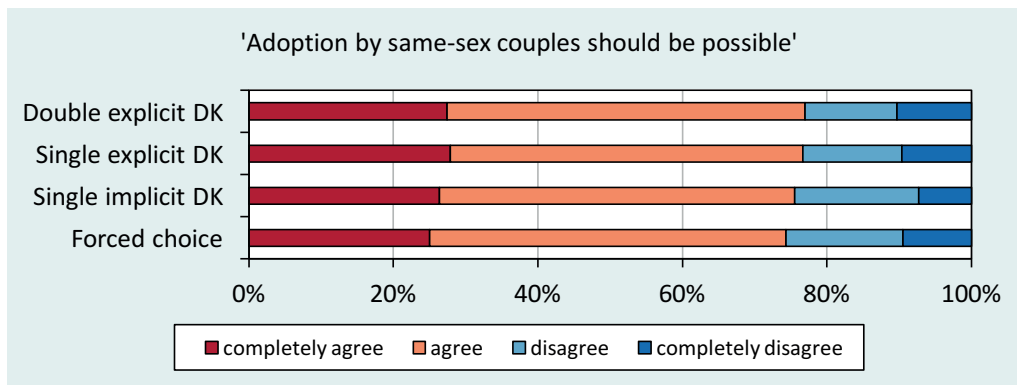


Figure C.7: Distribution of Opinions Same-Sex Adoption

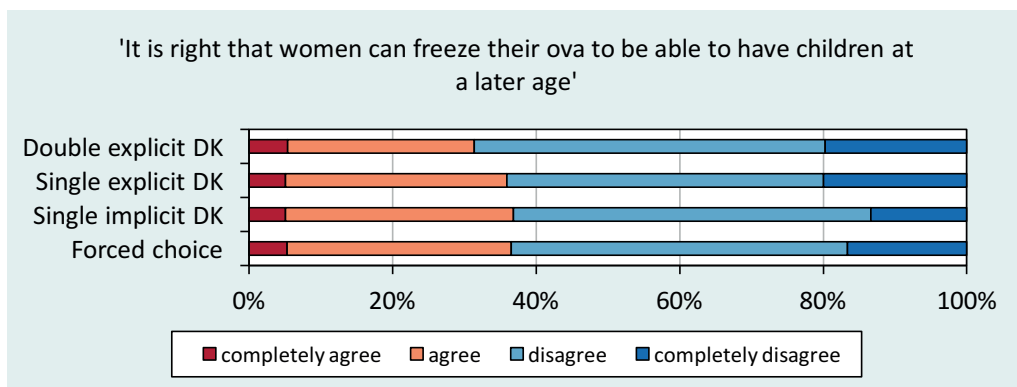


Figure C.8: Distribution of Opinions Ova Freezing

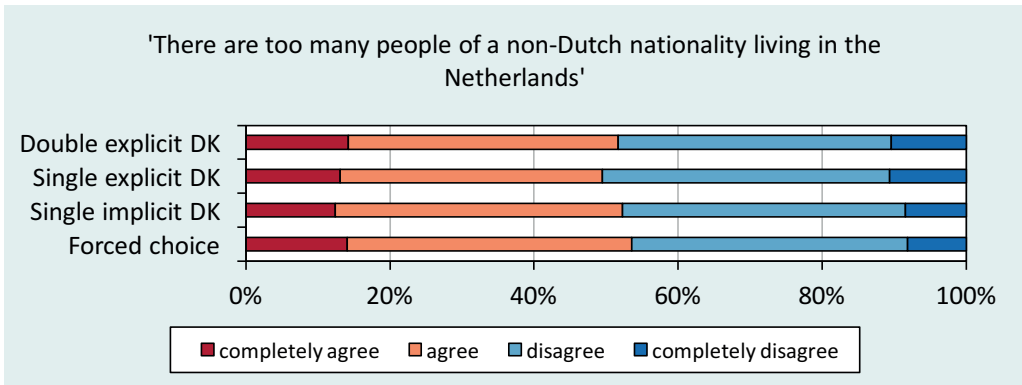


Figure C.9: Distribution of Opinions Number of non-Dutch

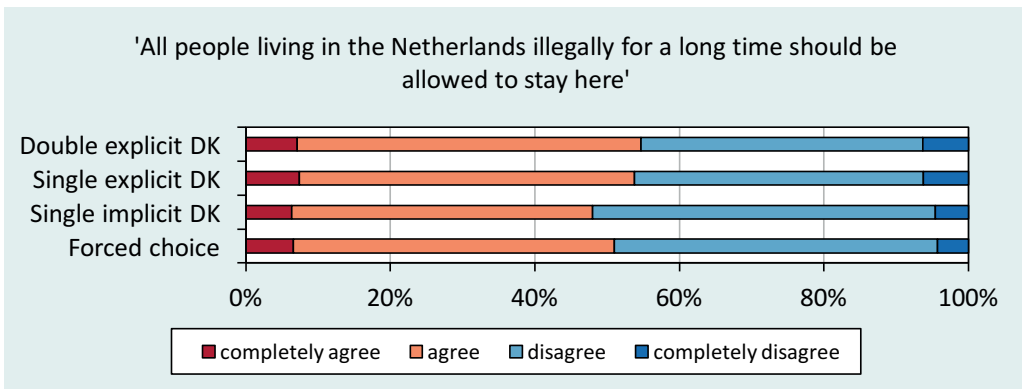


Figure C.10: Distribution of Opinions Illegal in Netherlands

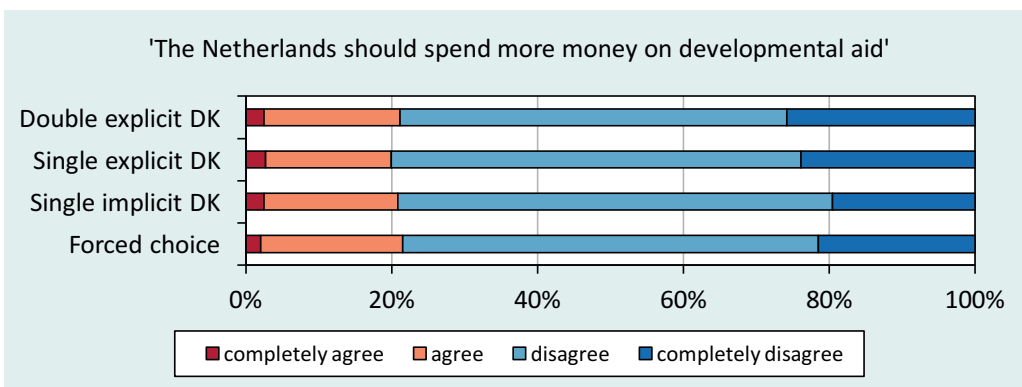


Figure C.11: Distribution of Opinions Developmental Aid

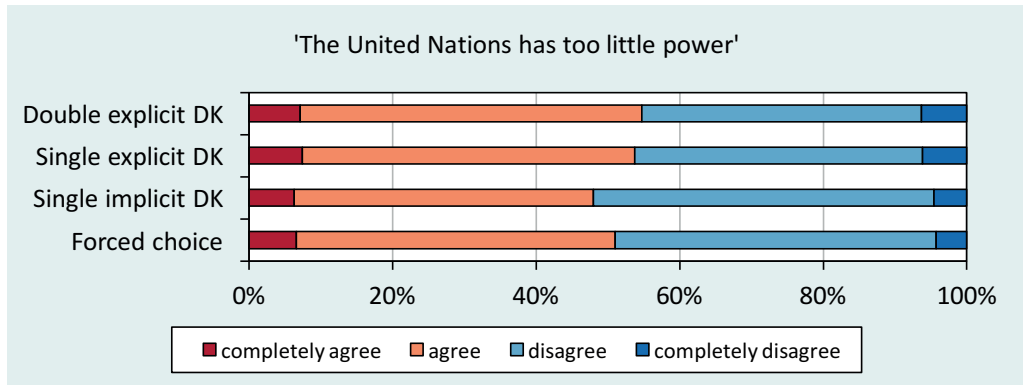


Figure C.12: Distribution of Opinions UN Power

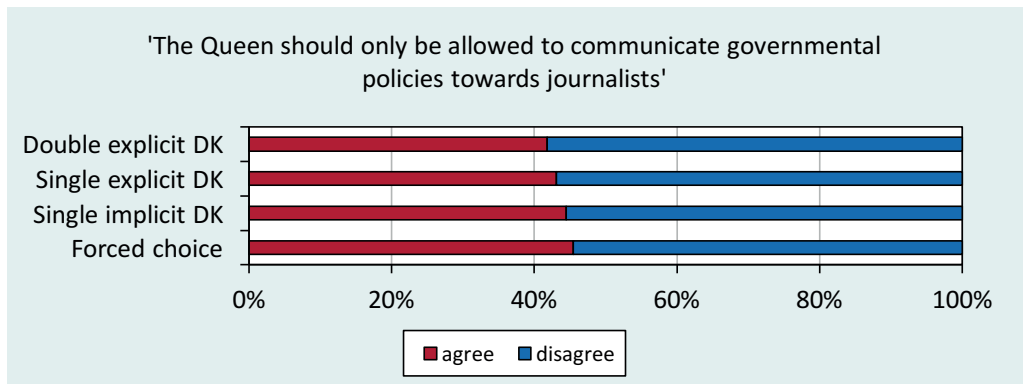


Figure C.13: Distribution of Opinions Role Queen

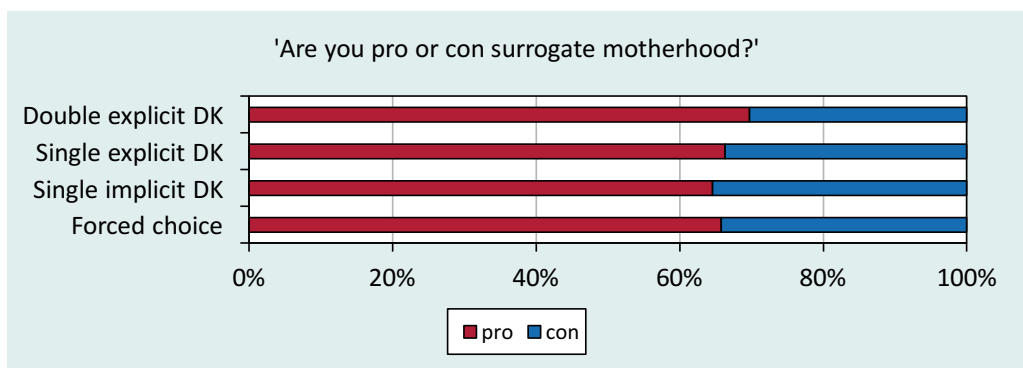


Figure C.14: Distribution of Opinions Surrogate Motherhood

Table C.2: Significance of Differences in Distribution of Opinions Other Items

Question	1/2	1/3	1/4	2/3	2/4	3/4
Old-Age Pension	.967	.423	.461	.367	.266	.686
Lowering of Welfare	.201	.357	.625	.012	.325	.361
Same-sex Adoption	.829	.001	.057	.016	.173	.160
Ova Freezing	.040	.000	.017	.000	.149	.105
Number of non-Dutch	.703	.137	.197	.137	.065	.626
Illegal in Netherlands	.775	.126	.243	.519	.562	.705
Developmental Aid	.398	.001	.048	.059	.184	.338
UN Power	.956	.001	.018	.004	.043	.470
Role Queen	.555	.200	.077	.505	.250	.619
Surrogate Motherhood	.104	.011	.046	.409	.829	.523

The significance levels in this table are indicators for differences in the distributions of opinions of two questionnaire variants. Item nonresponse is excluded from the analysis.

Figure C.15 - Figure C.24 display the two pictures of public opinion: one excluding DK answers (in variant 1 and 2) and skipped questions (in variant 3) as missing data and one including item nonresponse as substantively relevant part of public opinion. For these analyses, the answers were dichotomized. The self-placement items were excluded.

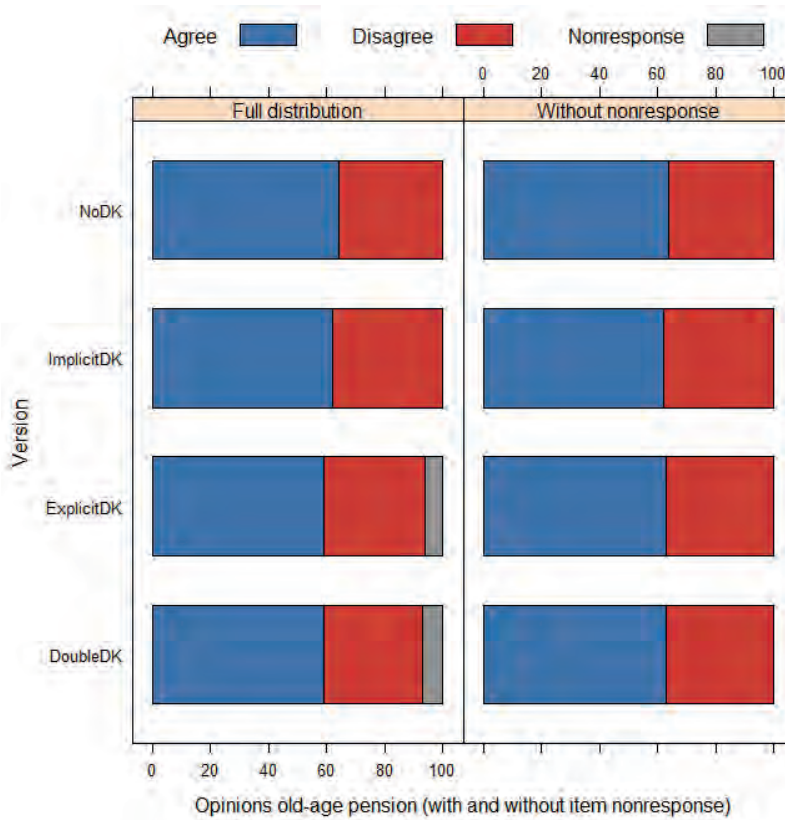


Figure C.15: Distribution (%) of Opinions *Old-Age Pension* With and Without Item Nonresponse

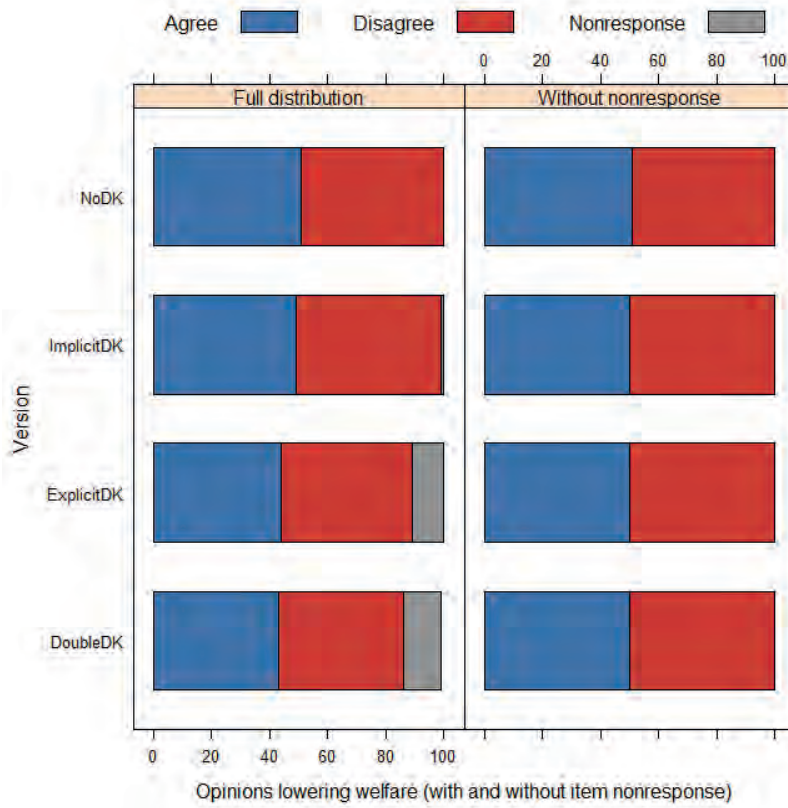


Figure C.16: Distribution (%) of Opinions *Lowering Welfare* With and Without Item Nonresponse

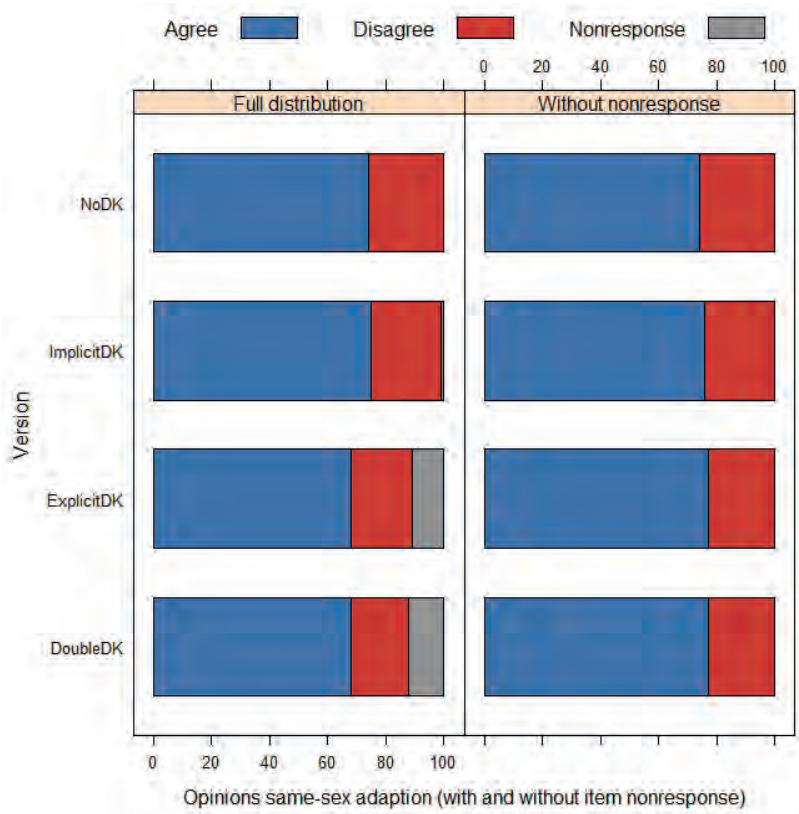


Figure C.17: Distribution (%) of Opinions *Same-Sex Adoption* With and Without Item Nonresponse

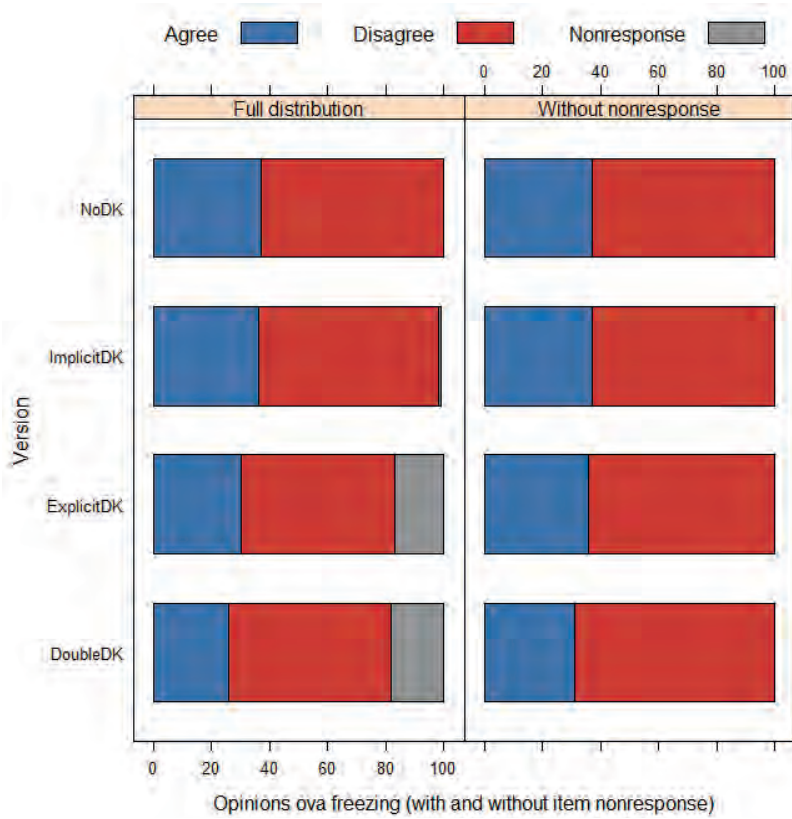


Figure C.18: Distribution (%) of Opinions *Ova Freezing* With and Without Item Nonresponse

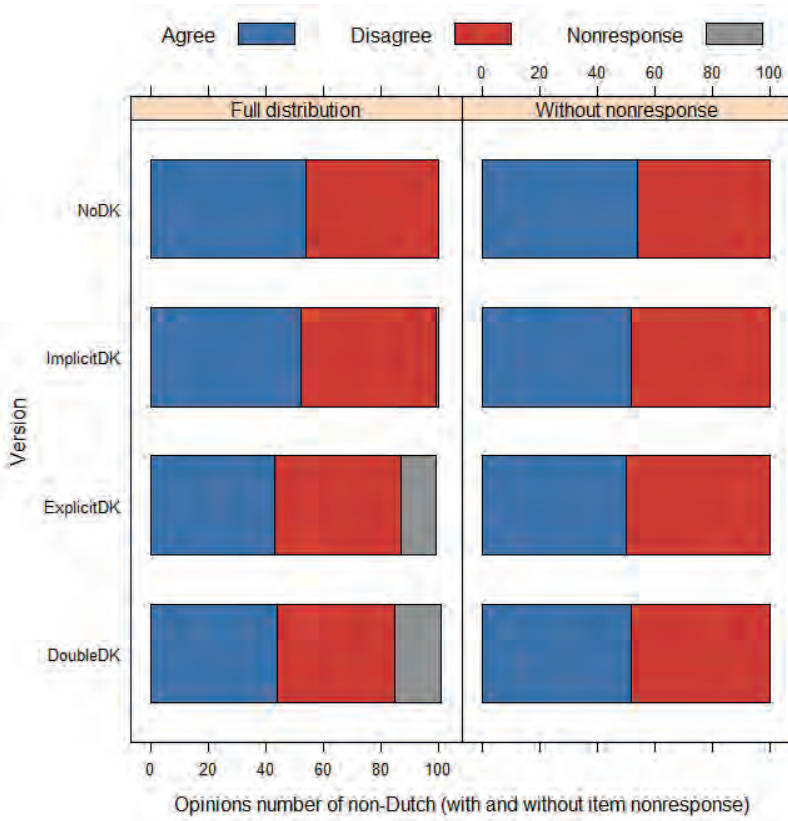


Figure C.19: Distribution (%) of Opinions *Number of non-Dutch* With and Without Item Nonresponse

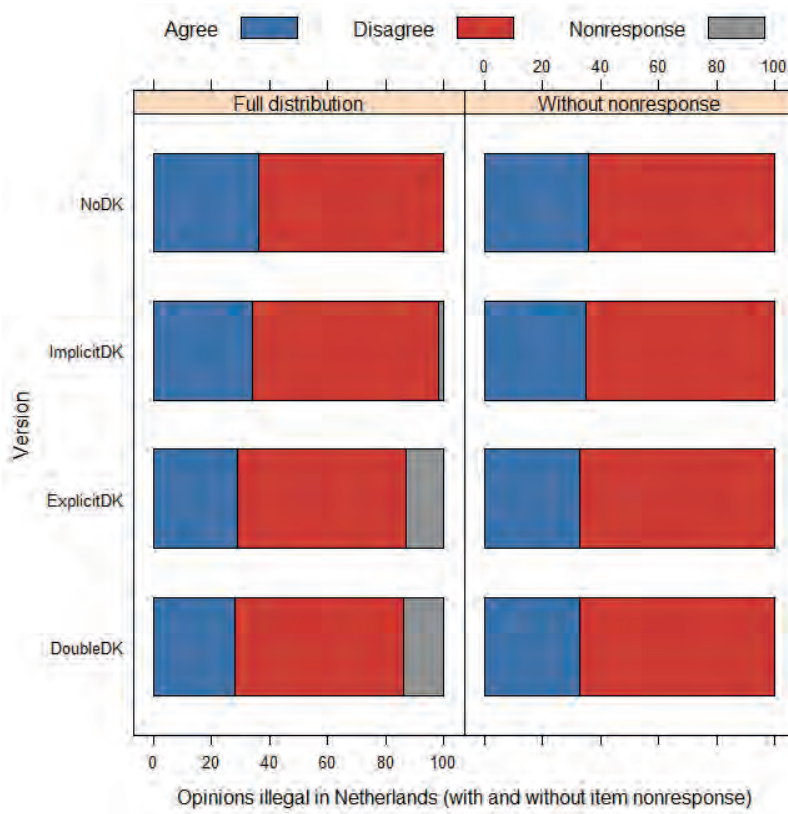


Figure C.20: Distribution (%) of Opinions *Illegal in Netherlands* With and Without Item Nonresponse

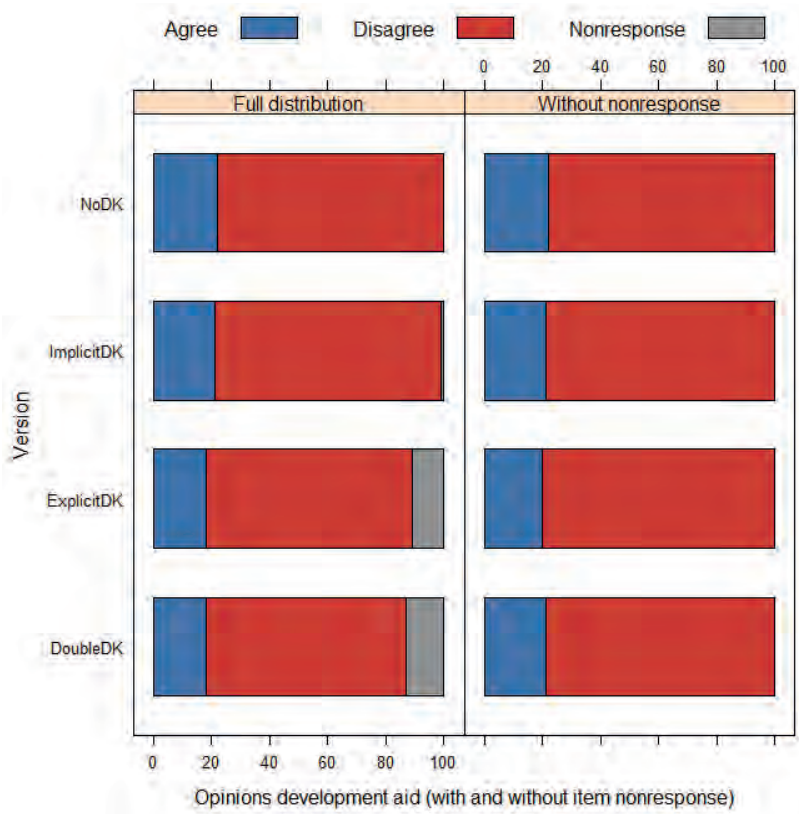


Figure C.21: Distribution (%) of Opinions *Developmental Aid* With and Without Item Nonresponse

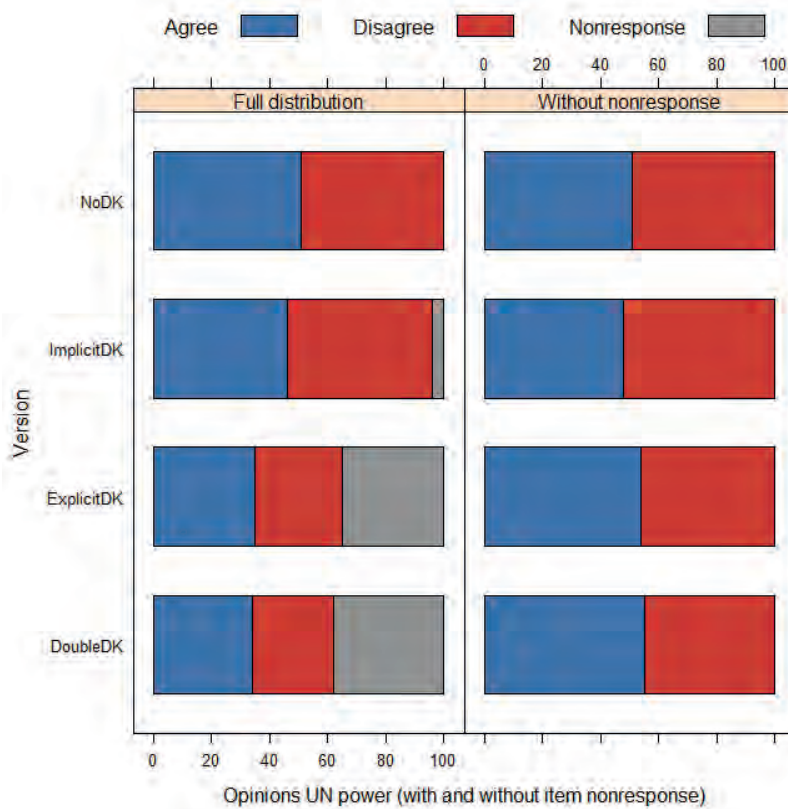


Figure C.22: Distribution (%) of Opinions *UN Power* With and Without Item Nonresponse

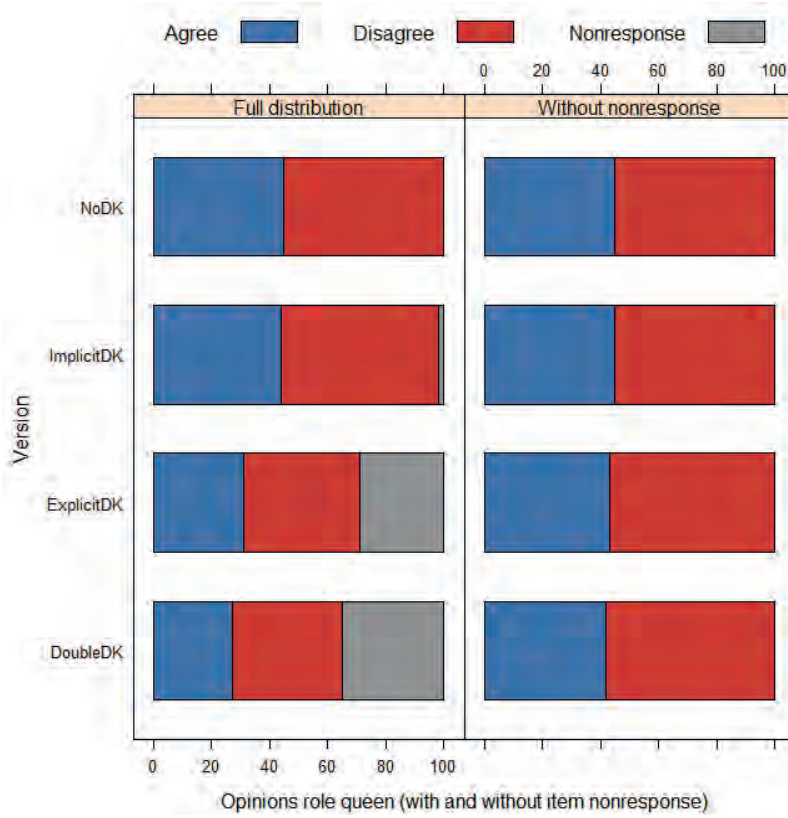


Figure C.23: Distribution (%) of Opinions *Role Queen* With and Without Item Nonresponse

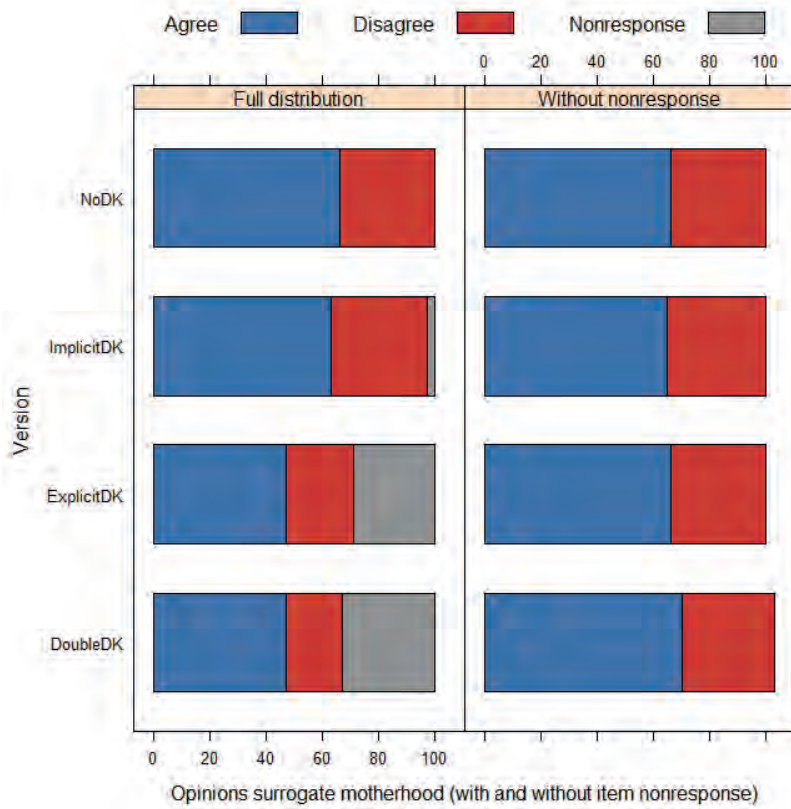


Figure C.24: Distribution (%) of Opinions *Surrogate Motherhood* With and Without Item Nonresponse

Table C.3: Mean, Mode and Standard Deviation of Self-Placement Items

Question		1. Double Explicit DK	2. Single Explicit DK	3. Single Implicit DK	4. Forced choice
Self-placement Income Differences***	Mean	5.3	5.3	5.0	5.1
	SD	1.3	1.3	1.3	1.3
	Mode	5	5	5	4
Self-placement Euthanasia**	Mean	5.8	5.8	5.7	5.7
	SD	1.5	1.5	1.5	1.5
	Mode	7	7	7	7
Self-placement Foreigners	Mean	5.1	5.1	5.0	5.1
	SD	1.4	1.4	1.4	1.3
	Mode	5	5	5	6
Self-placement European Unification*	Mean	4.8	4.7	4.6	4.7
	SD	1.7	1.7	1.6	1.6
	Mode	7	4	4	4

*Significant at the .05 level, **Significant at the .01 level, ***Significant at the .001 level

The significance levels indicate the difference in means between all four variants, compared at the same time

Table C.4: Significance Between-Variant-Differences in Item Nonresponse (Themes)

	1 / 2	1 / 3	2 / 3
Socio-Economic	.015	.000	.000
Ethical	.335	.000	.000
Multicultural	.045	.000	.000
Foreign Affairs	.055	.000	.000
Foreign Affairs Without UN	.170	.000	.000
Current Affairs	.000	.000	.000

Table C.5: Significance Between-Variant-Differences in Use of Neutral Response Category

	1/2	1/3	1/4	2/3	2/4	3/4
Self-placement Income	.181	.000	.000	.000	.000	.277
Self-placement Euthanasia	.189	.010	.007	.000	.000	.946
Self-placement Foreigners	.134	.102	.411	.006	.049	.443
Self-placement EU	.198	.000	.000	.000	.000	.037

II Additions to Chapter 6: Filter Question

Table C.6 presents the item nonresponse which is caused by the use of the Don't Know option – either by choosing the explicit option or by skipping the question in the implicit variants. The explicit DK variants are grouped together on the left of the table; the implicit DK variants on the right.

Table C.6: DK Item Nonresponse (%) of Individual Items

Question	1A Strong Filter, Explicit DK	1B Strong Filter, Implicit DK	2A Weak Filter, Explicit DK	2B Weak Filter, Implicit DK	3A No Filter, Explicit DK	3B No Filter, Implicit DK
Self-placement Income Differences	1	1	1	1	2	1
Welfare should be lowered in order to stimulate people to work	2	2	4	1	1	1
Self-placement Euthanasia	0	0	1	1	1	0
Adoption by same-sex couples should be possible	2	1	5	1	1	1
Self-placement Foreigners	0	0	0	1	1	0
There are too many people of a non-Dutch nationality living in the Netherlands	3	2	4	1	1	1
Self-placement European Unification	0	0	2	1	1	0
The Netherlands should spend more money on development aid	3	3	5	1	1	1
What do you think should happen to the mortgage interest deduction?	0	0	3	0	1	1
What do you think is the best solution for the impending deficits of pension funds?	25	20	30	4	3	6
The Netherlands should in the next year quit the euro and go back to the gulden	7	5	8	1	1	2
Do you think that the King or Queen should have political influence, or should s/he restrict herself to ceremonial roles?	2	1	3	1	1	1

Table C.6: Continued

Question	1A Strong Filter, Explicit DK	1B Strong Filter, Implicit DK	2A Weak Filter, Explicit DK	2B Weak Filter, Implicit DK	3A No Filter, Explicit DK	3B No Filter, Implicit DK
Do you think that Maxima's father can or cannot be present at the coronation?	4	2	8	1	1	2
I think that Libya will, in time, become a normal democratic country	21	18	23	2	1	2
The Netherlands should be actively involved to help Libya establish a democratic regime	8	7	9	2	2	2
How long do you think this cabinet will remain in office?	6	4	6	1	1	1
Suppose that next year another 5 billion euro in budget cuts have to be made. Do you think the PVV will stop supporting the government?	18	17	18	2	2	2
<i>N</i>	4412	4327	3931	4329	4283	3591

Distributions of Opinions

Figure C.25 to Figure C.40 present the distributions of opinions of all survey items, with the self-placement items grouped together (Figure C.25 to Figure C.28). Item nonresponse is excluded as missing data.

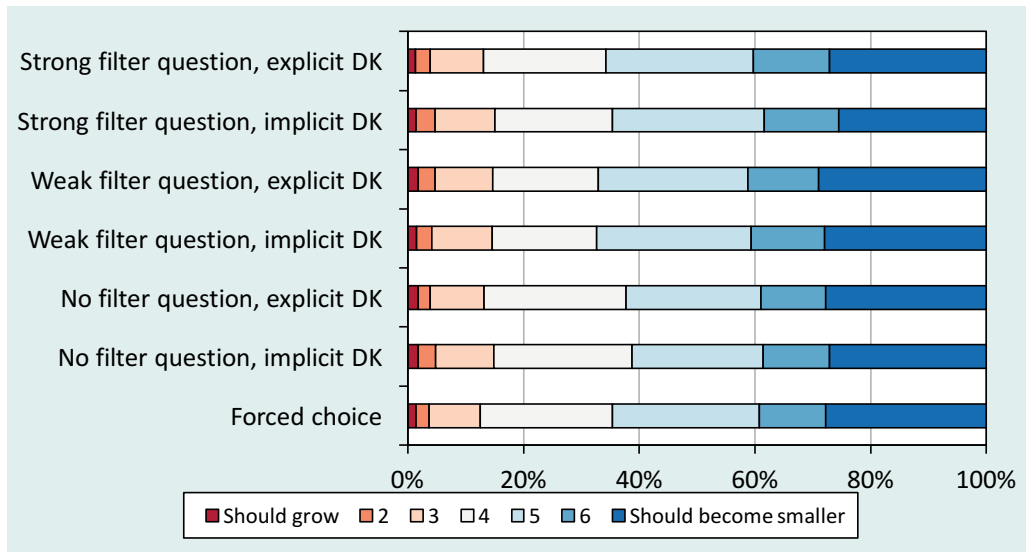


Figure C.25: Distribution of Opinions Self-Placement Income Differences

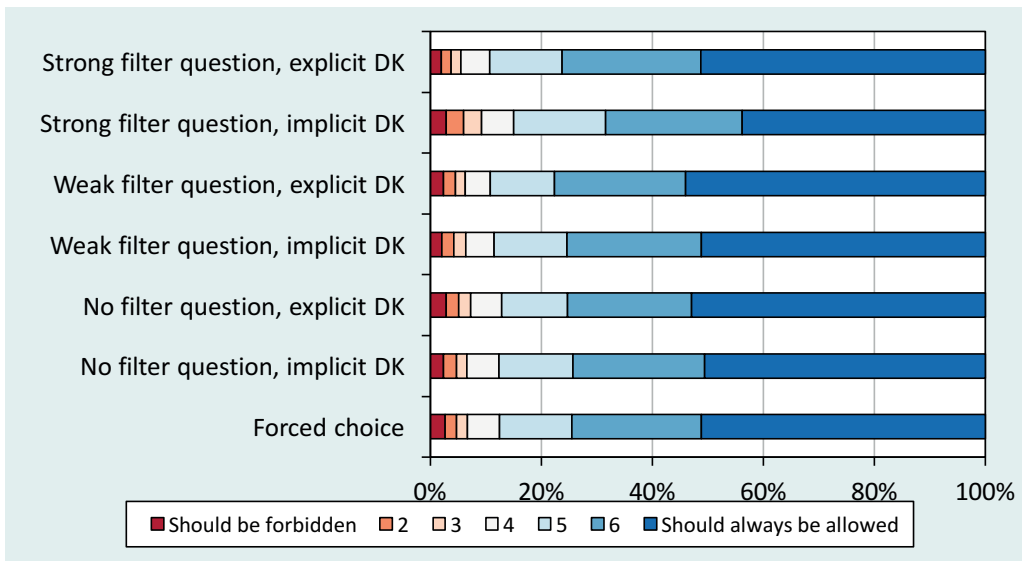


Figure C.26: Distribution of Opinions Self-Placement Euthanasia

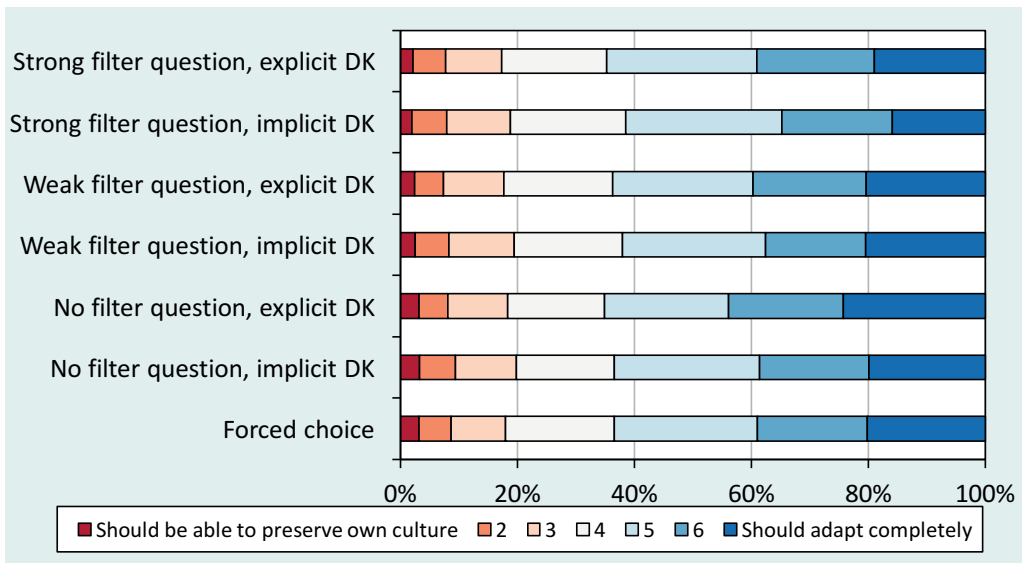


Figure C.27: Distribution of Opinions Self-Placement Foreigners

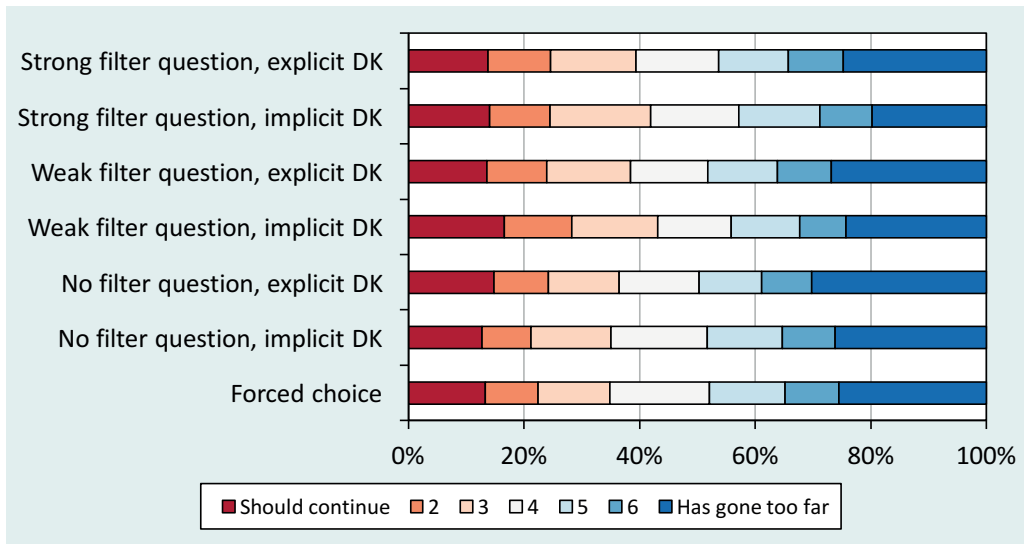


Figure C.28: Distribution of Opinions Self-Placement European Unification

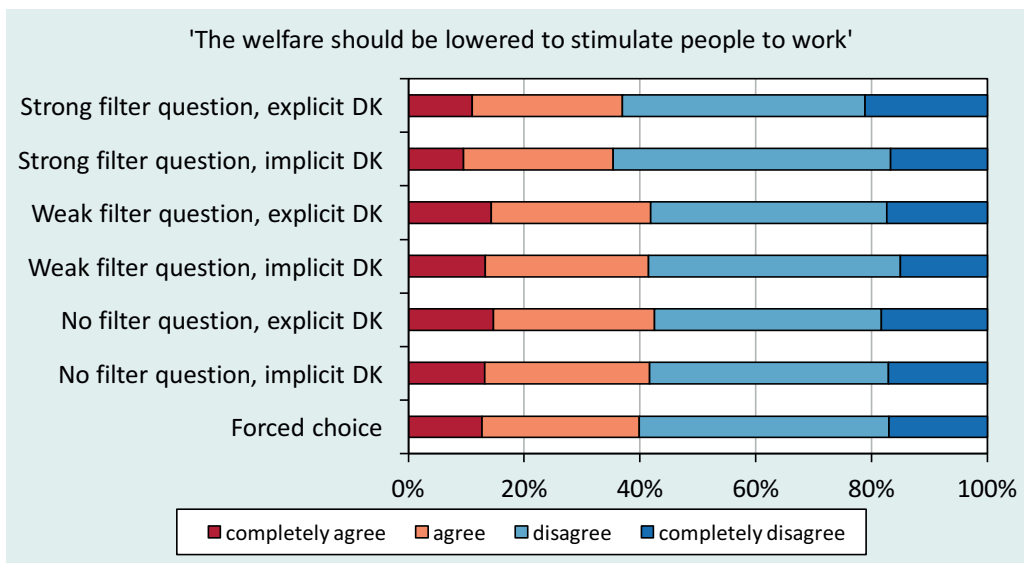


Figure C.29: Distribution of Opinions Lowering Welfare

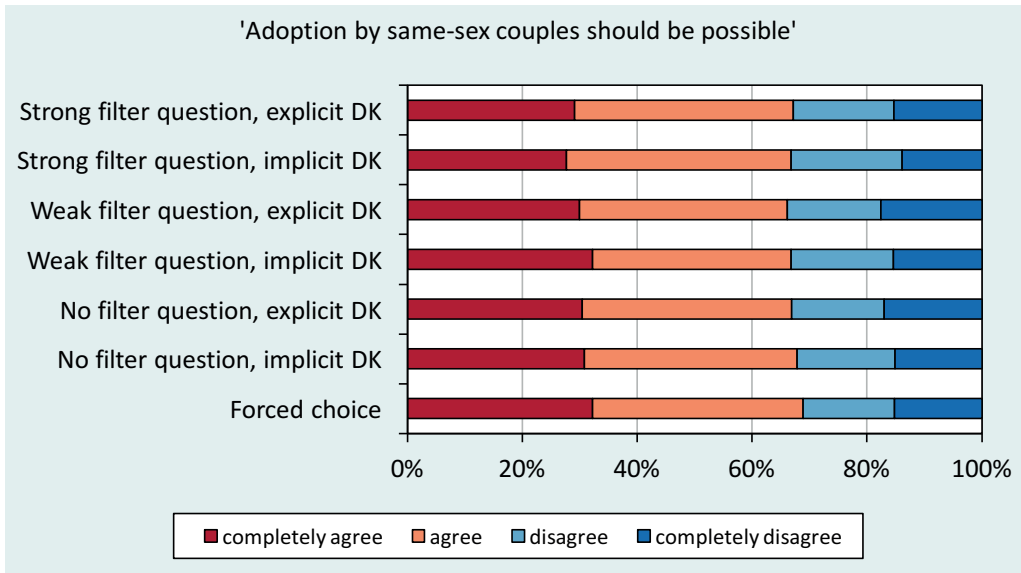


Figure C.30: Distribution of Opinions Same-Sex Adoption

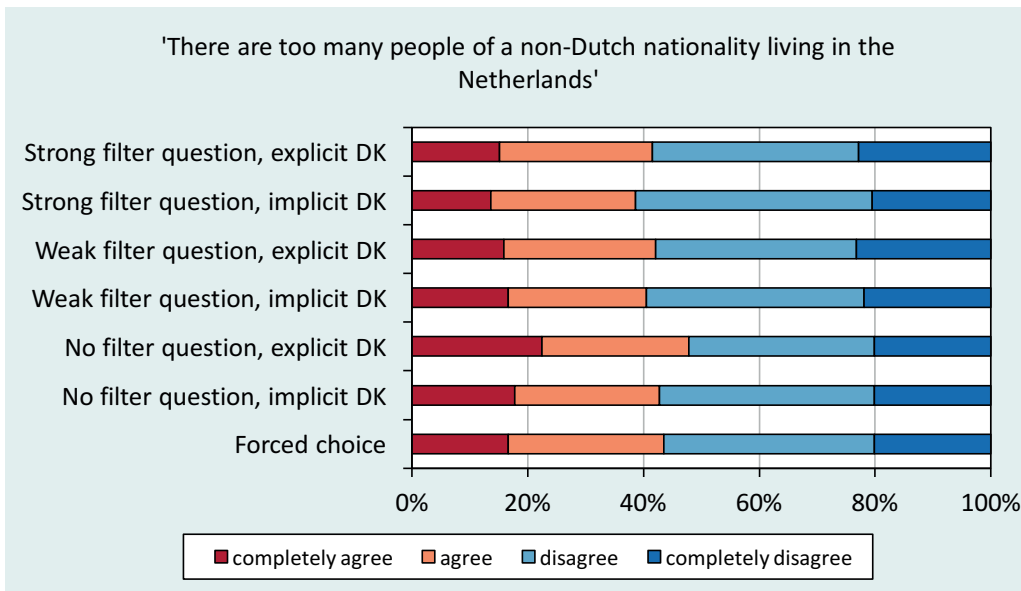


Figure C.31: Distribution of Opinions Non-Dutch Nationality

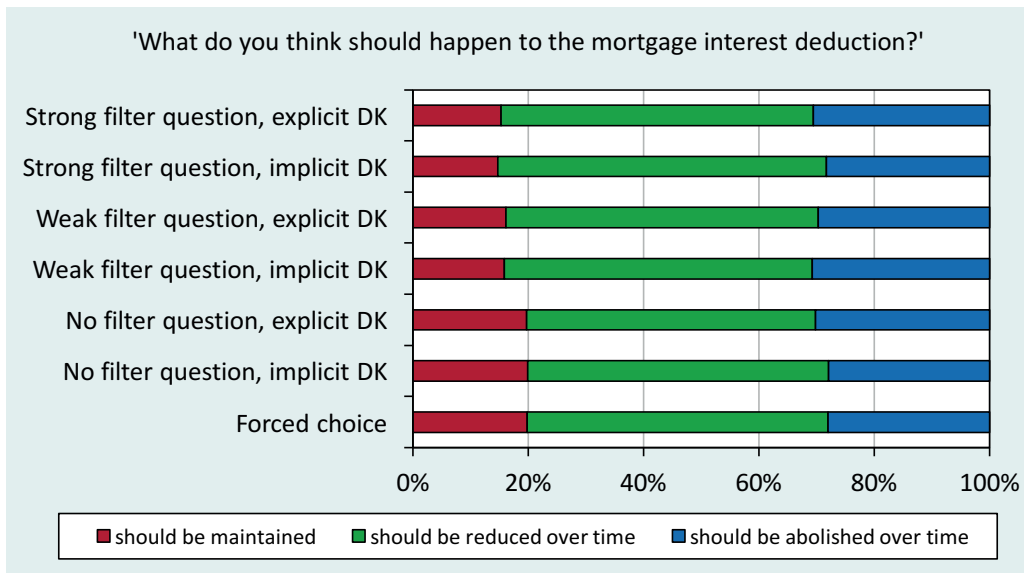


Figure C.32: Distribution of Opinions Mortgage Interest Deduction

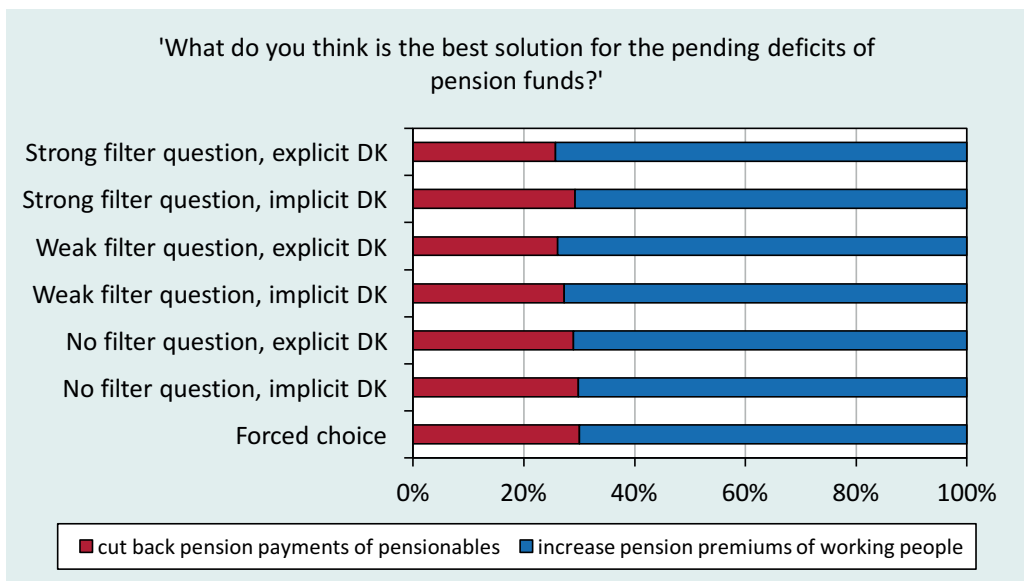


Figure C.33: Distribution of Opinions Pension Funds

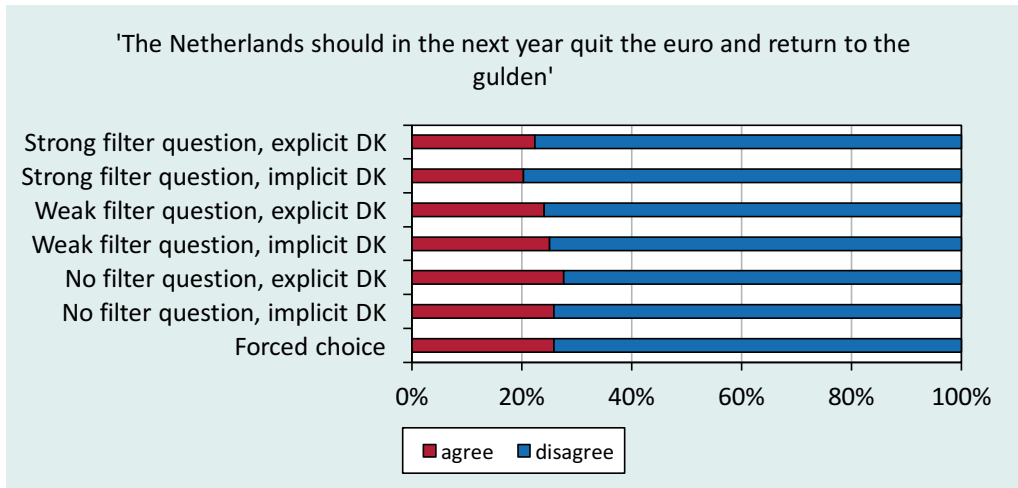


Figure C.34: Distribution of Opinions Gulden

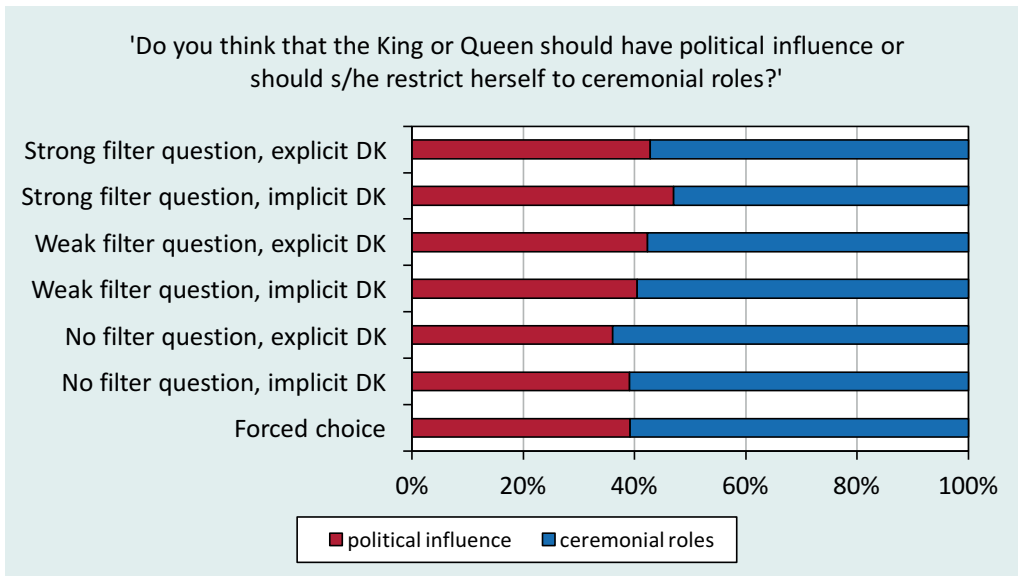


Figure C.35 : Distribution of Opinions King

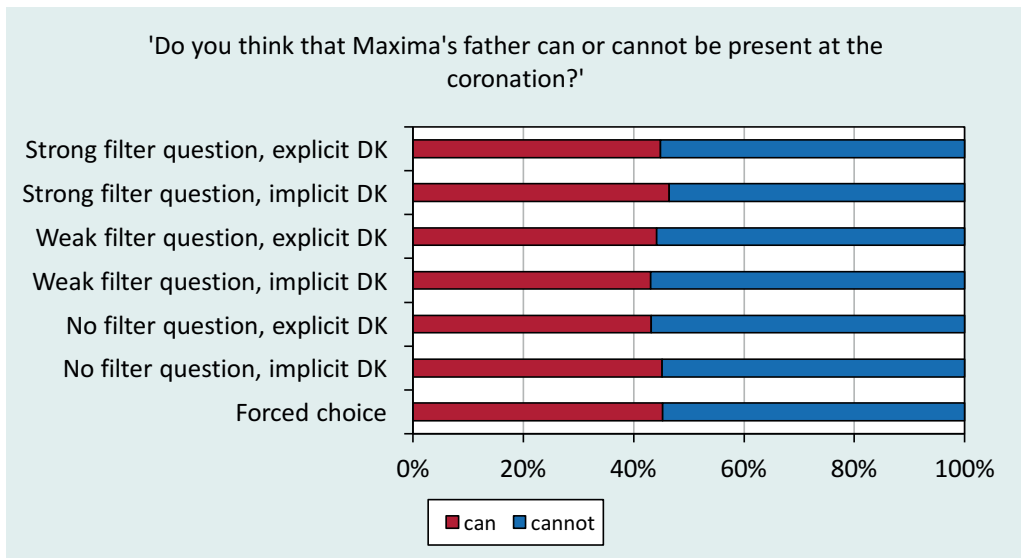


Figure C.36: Distribution of Opinions Maxima's Father

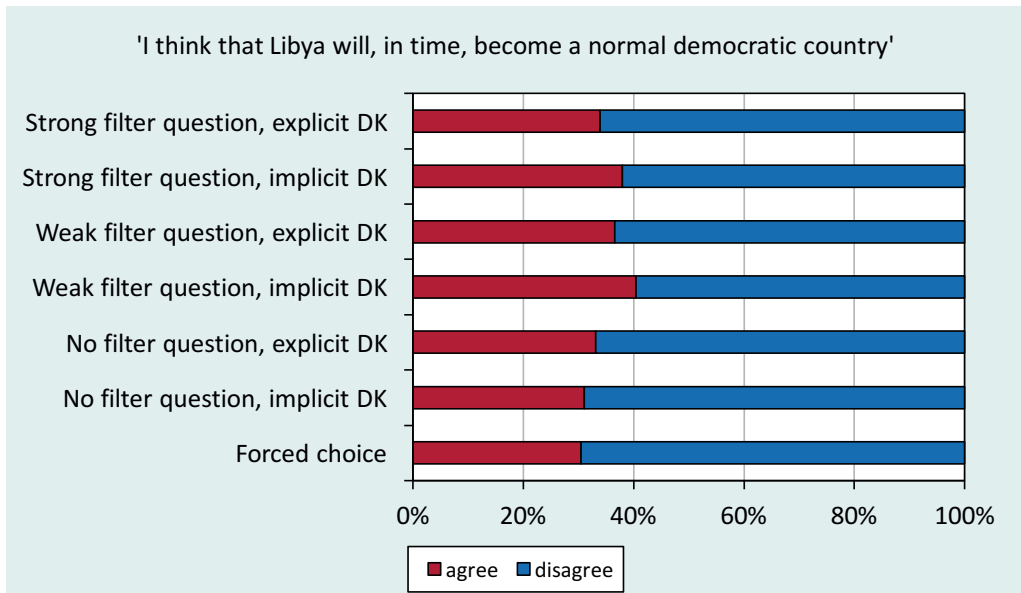


Figure C.37: Distribution of Opinions Libya 1

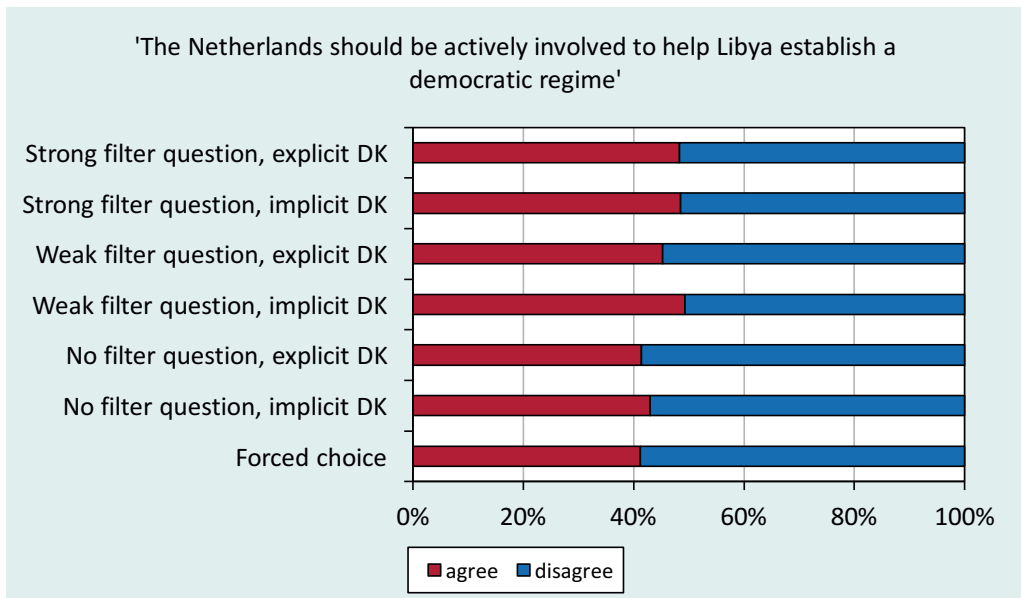


Figure C.38: Distribution of Opinions Libya 2

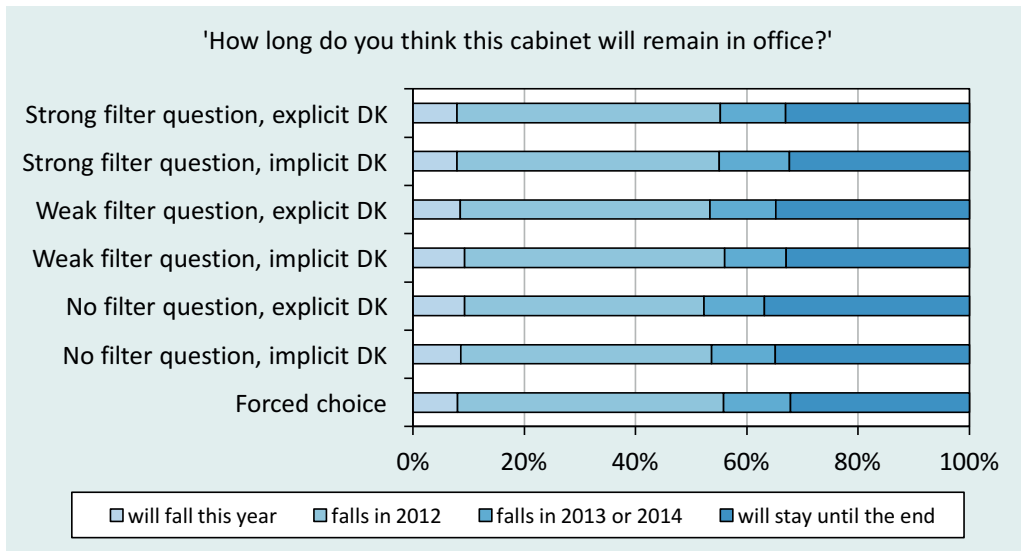


Figure C.39: Distribution of Opinions Cabinet

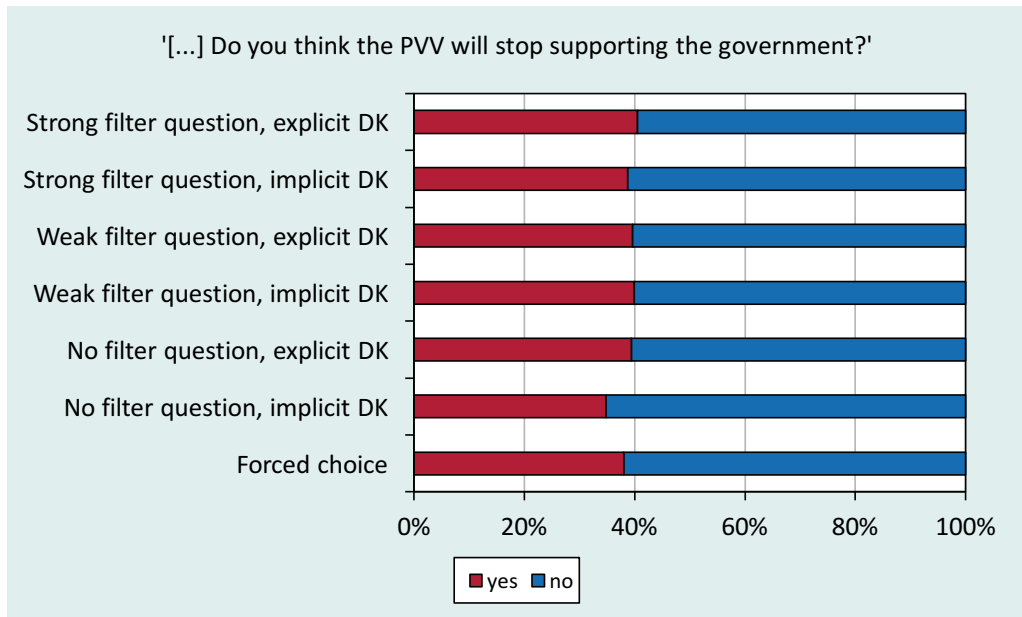


Figure C.40: Distribution of Opinions PVV

Table C.7 is an additional analysis of the distributions of opinions of the four self-placement items.

Table C.7: Mean, Mode and Standard Deviation of Self-placement Items

Question		1A Strong Filter, Explicit DK	1B Strong Filter, Implicit DK	2A Weak Filter, Explicit DK	2B Weak Filter, Implicit DK	3A No Filter, Explicit DK	3B No Filter, Implicit DK	4 Forced Choice
Income Differences*	Mean	5.2	5.1	5.2	5.2	5.1	5.1	5.1
	SD	1.5	1.5	1.6	1.5	1.5	1.6	1.5
	Mode	7	5	7	7	7	7	7
Euthanasia**	Mean	6.1	5.8	6.1	6.0	6.0	6.0	6.0
	SD	1.3	1.5	1.4	1.4	1.5	1.4	1.4
	Mode	7	7	7	7	7	7	7
Foreigners **	Mean	5.0	4.8	5.0	4.9	5.0	4.9	4.9
	SD	1.5	1.5	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6
	Mode	5	5	5	5	7	5	5
European Unification**	Mean	4.3	4.1	4.4	4.1	4.4	4.4	4.4
	SD	2.1	2.0	2.1	2.2	2.2	2.1	2.1
	Mode	7	7	7	7	7	7	7

*Significant at the .010 level, **Significant at the .001 level

The significance levels indicate the difference in means between all seven variants, compared at the same time.

Figure C.41 to Figure C.53 display the two pictures of public opinion for all seven variants: one excluding item nonresponse as missing data and one including item nonresponse as part of the outcome. Self-placement items are not included in the analysis below, because they could not be dichotomized.

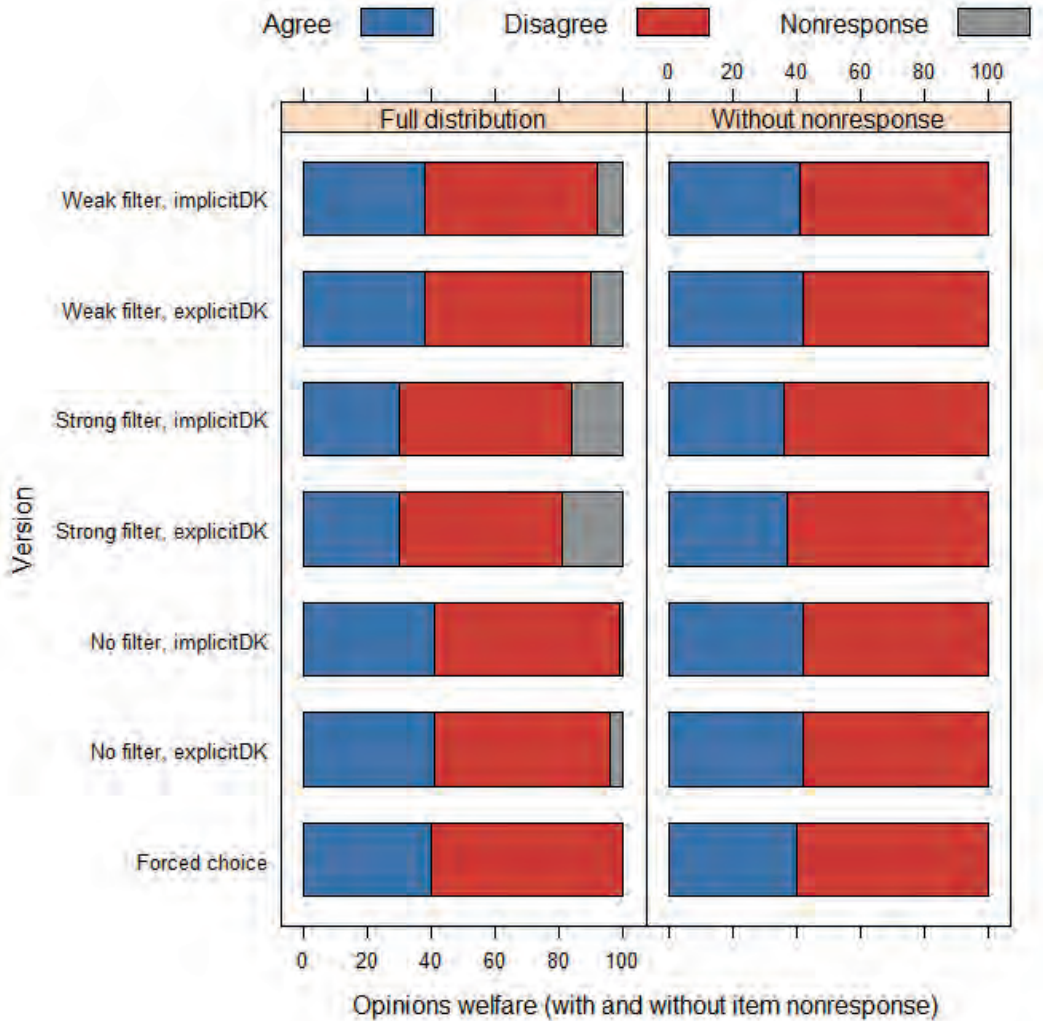


Figure C.41: Distribution (%) of Opinions WELFARE With and Without Item Nonresponse

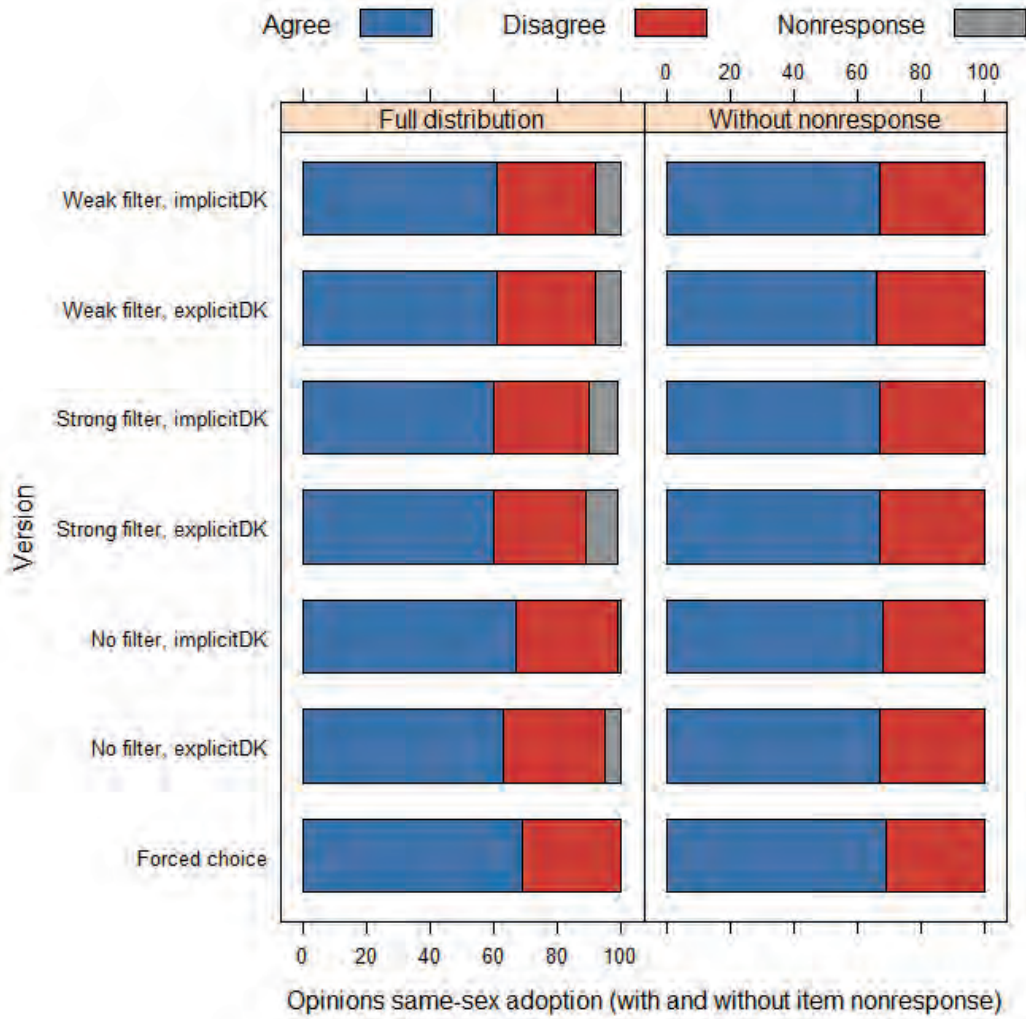


Figure C.42: Distribution (%) of Opinions *SAME-SEX ADOPTION* With and Without Item Nonresponse

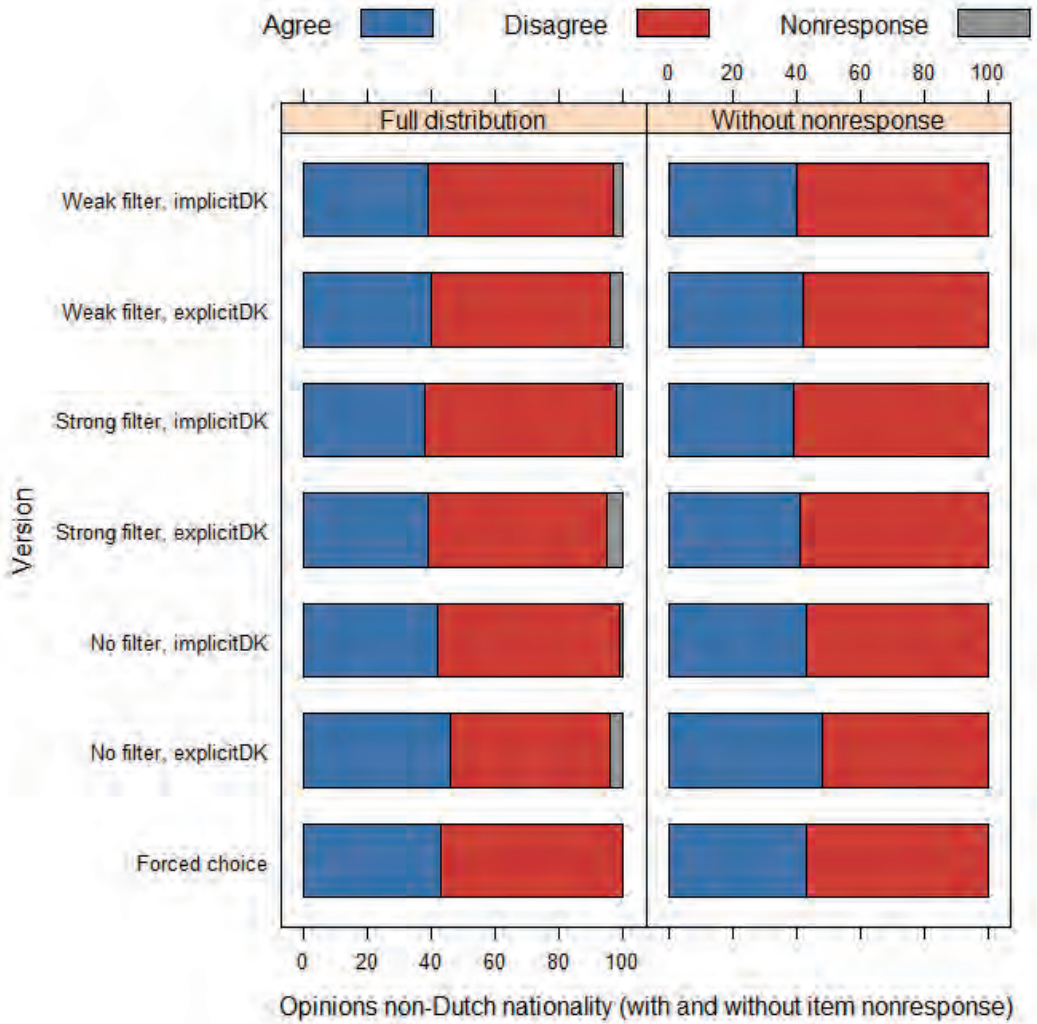


Figure C.43: Distribution (%) of Opinions *NON-DUTCH NATIONALITY* With and Without Item Nonresponse

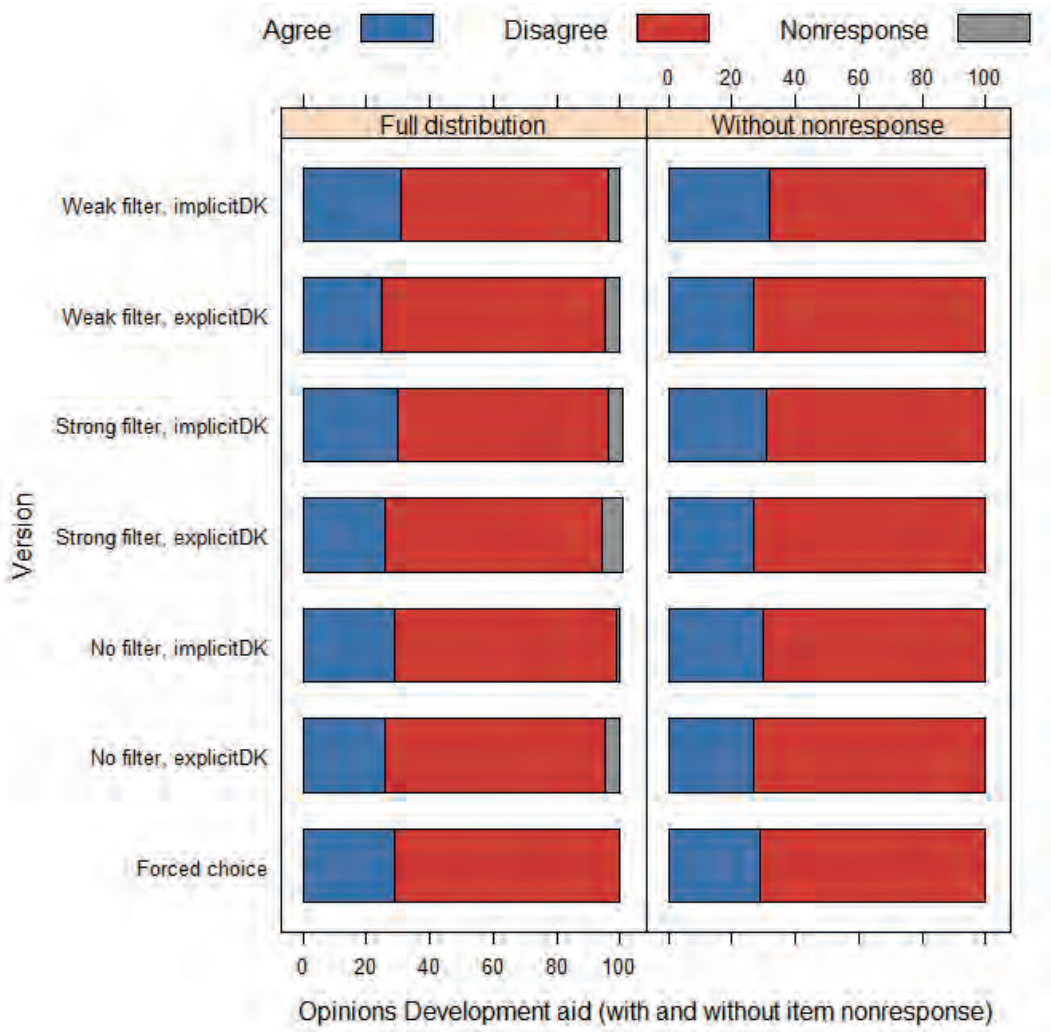


Figure C.44: Distribution (%) of Opinions *DEVELOPMENTAL AID* With and Without Item Nonresponse

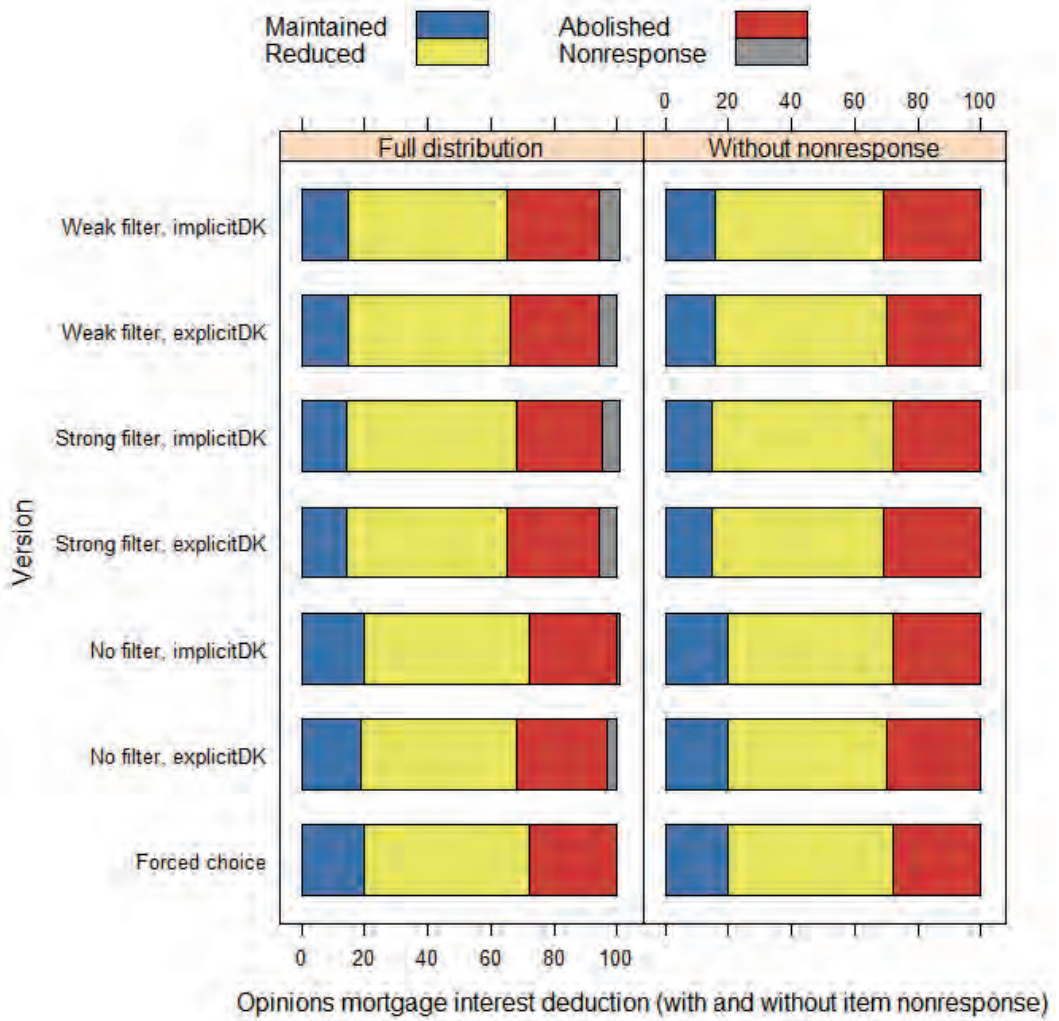


Figure C.45: Distribution (%) of Opinions *MORTGAGE INTEREST DEDUCTION* With and Without Item Nonresponse

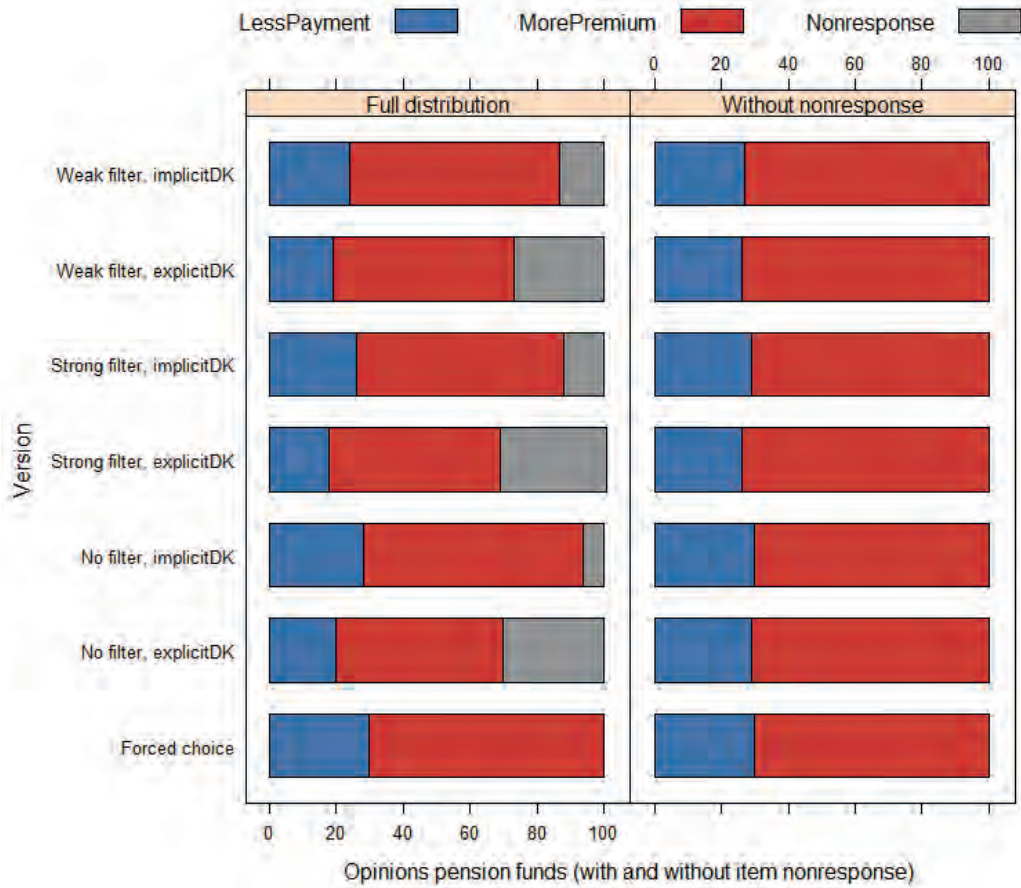


Figure C.46: Distribution (%) of Opinions *PENSION FUNDS* With and Without Item Nonresponse

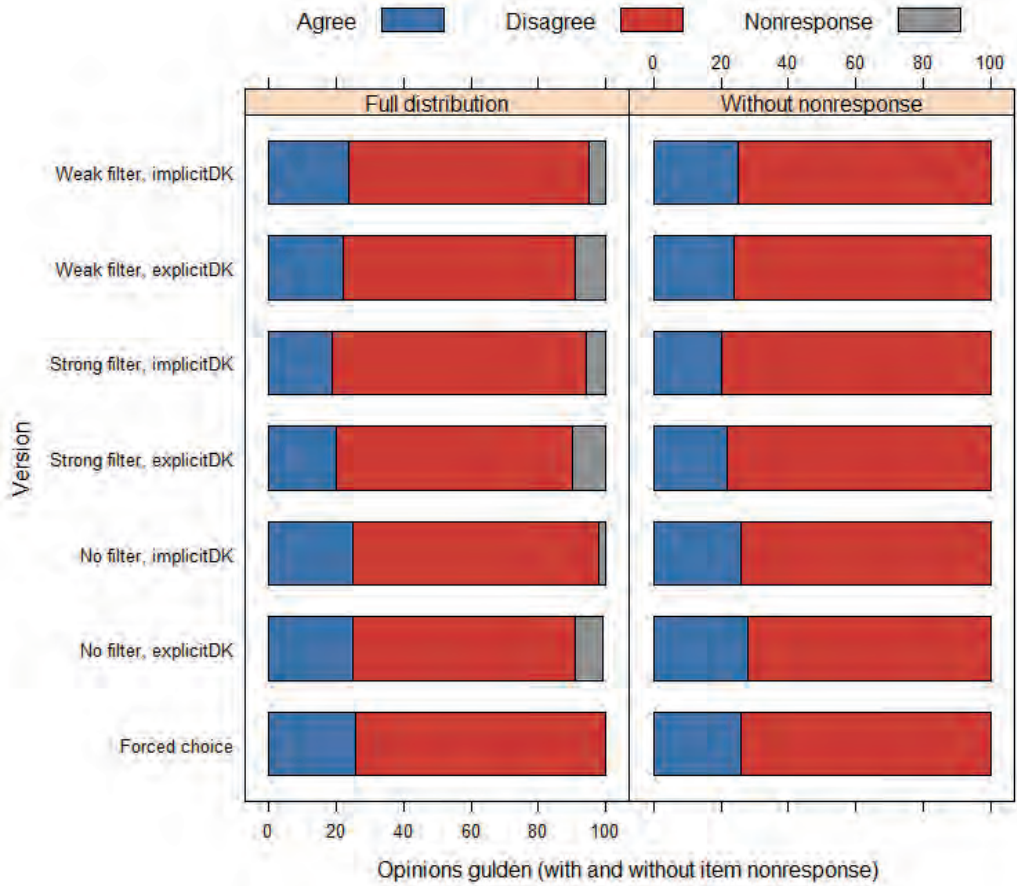


Figure C.47: Distribution (%) of Opinions *GULDEN* With and Without Item Nonresponse

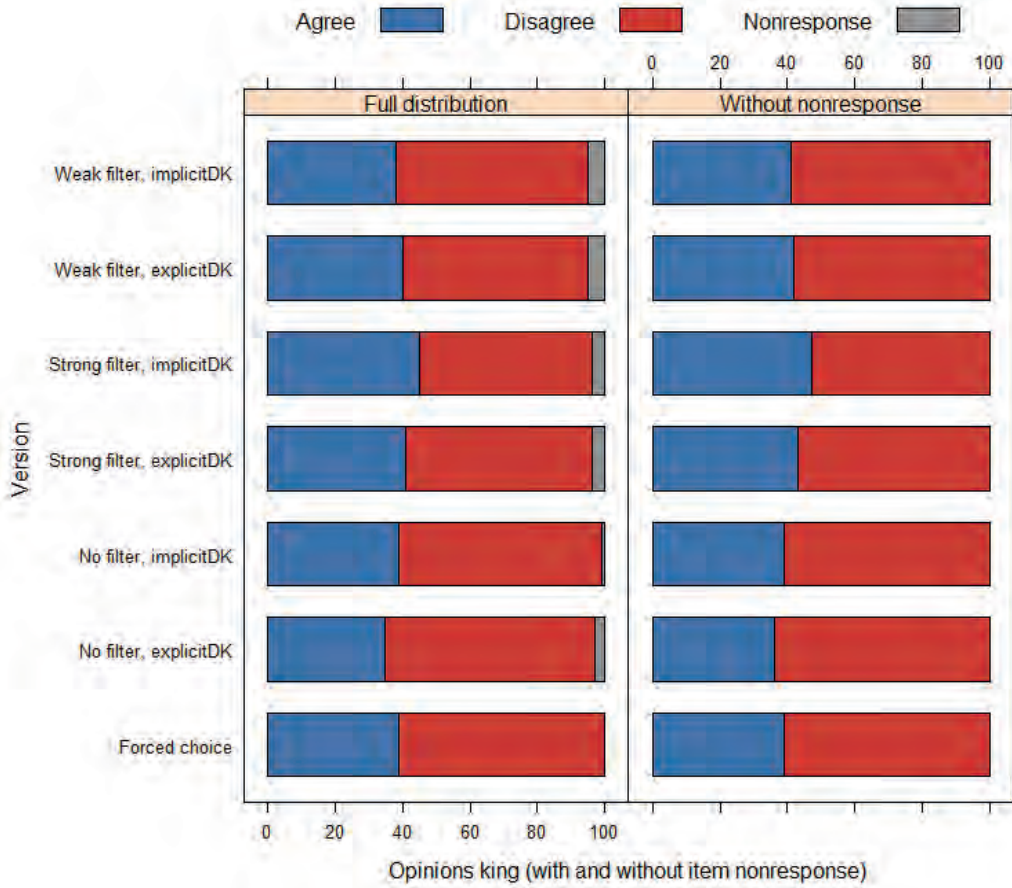


Figure C.48: Distribution (%) of Opinions *KING* With and Without Item Nonresponse

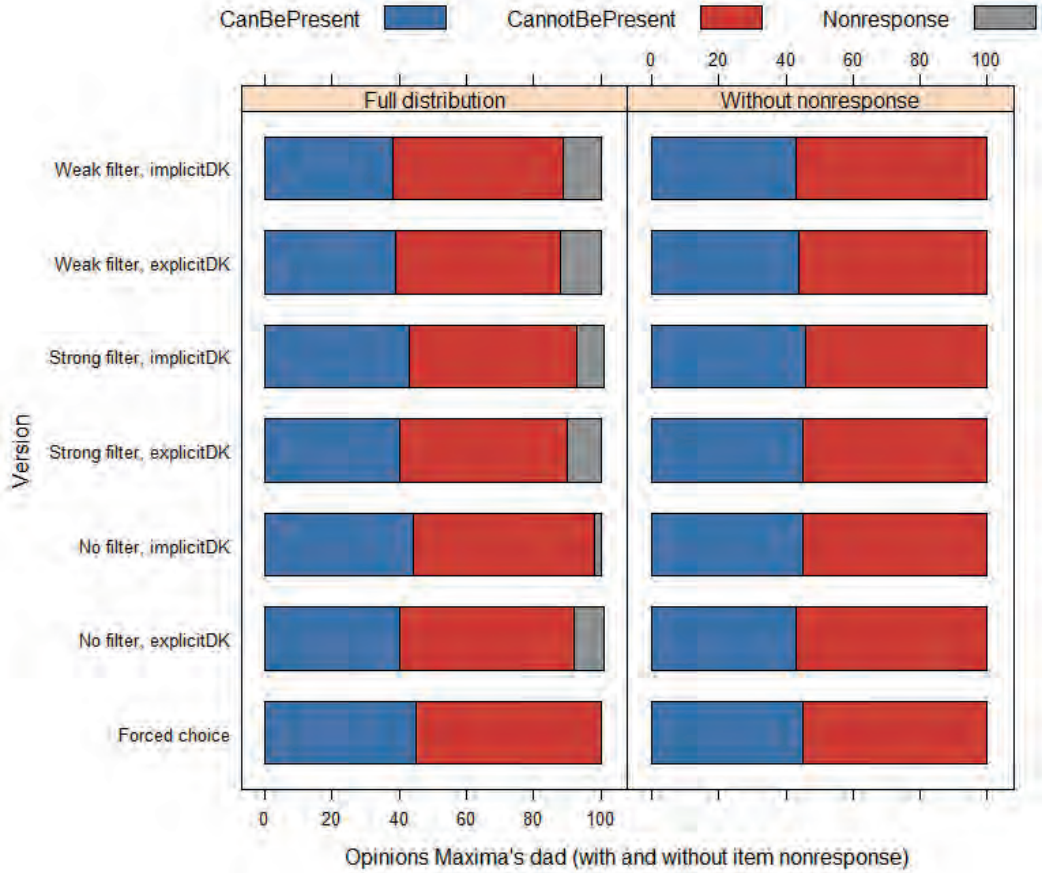


Figure C.49: Distribution (%) of Opinions *MAXIMA'S FATHER* With and Without Item Nonresponse

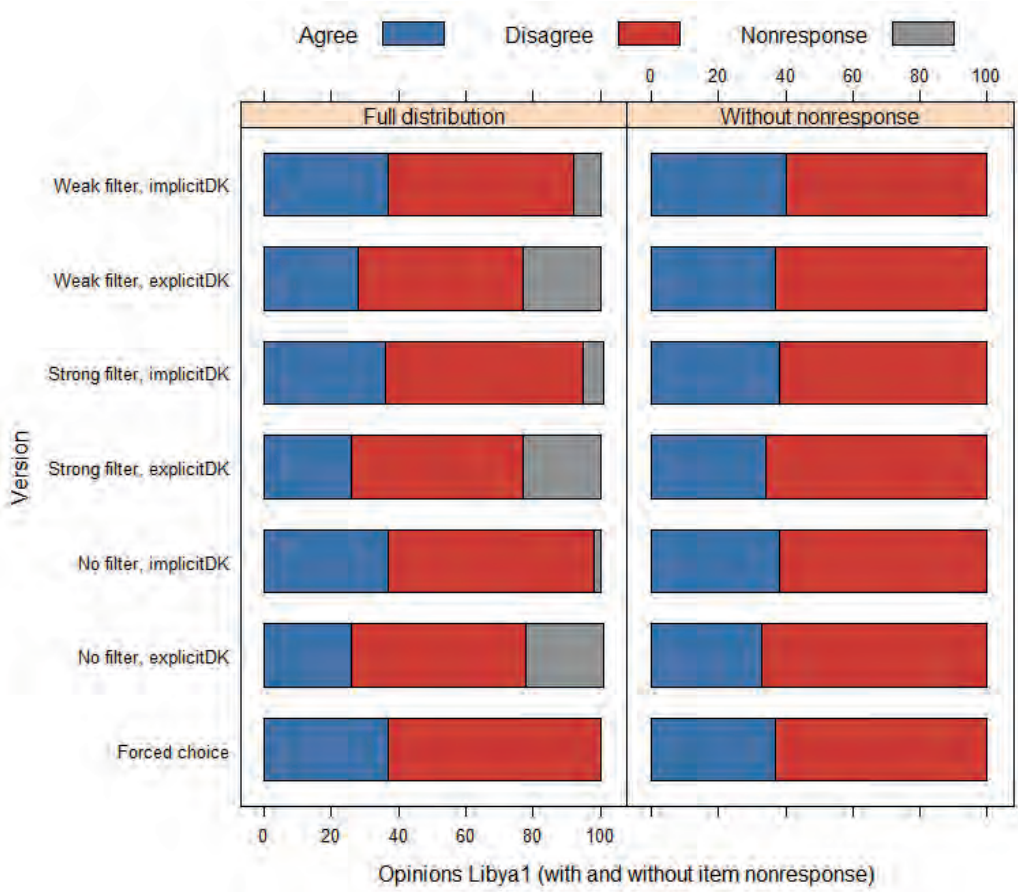


Figure C.50: Distribution (%) of Opinions *LIBYA1* With and Without Item Nonresponse

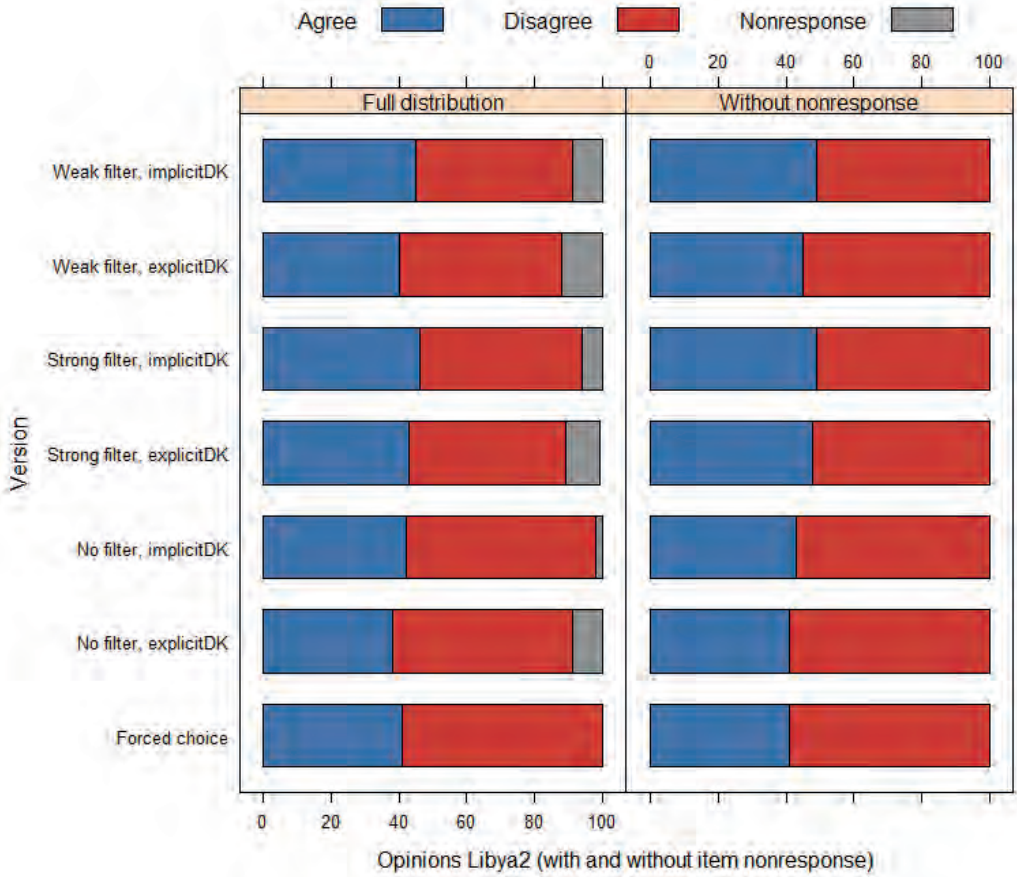


Figure C.51: Distribution (%) of Opinions LIBYA2 With and Without Item Nonresponse

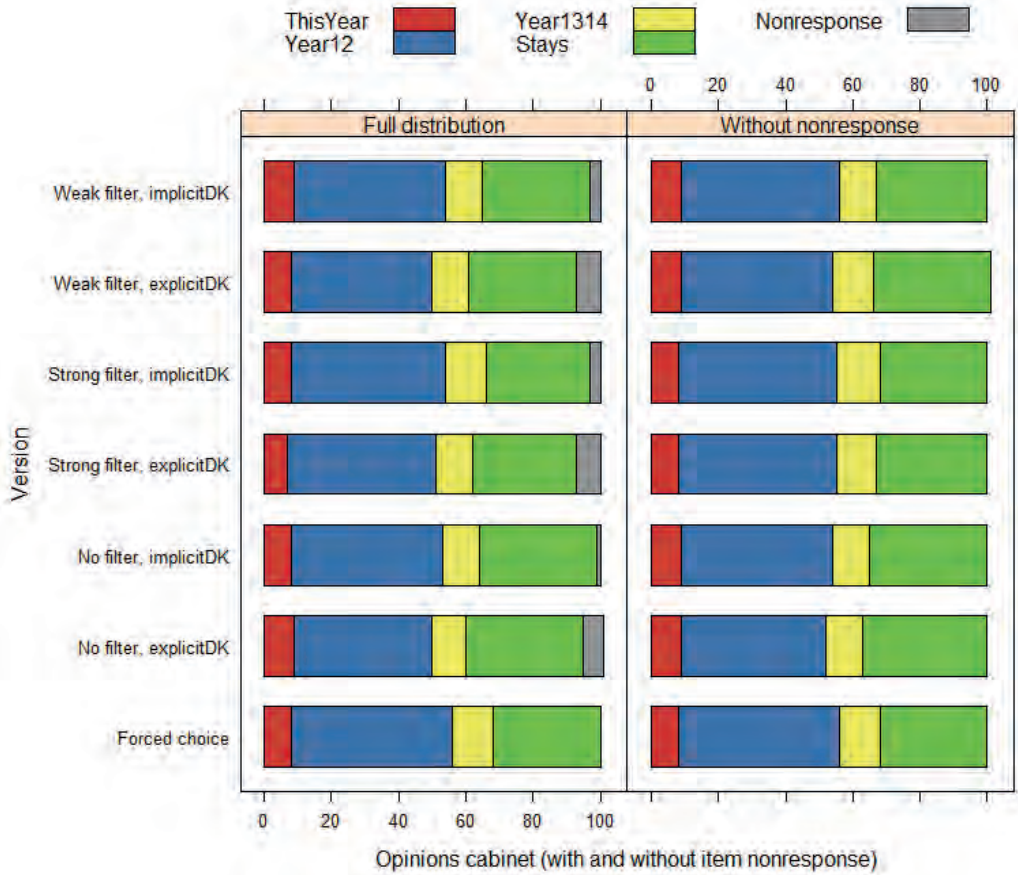


Figure C.52: Distribution (%) of Opinions *CABINET* With and Without Item Nonresponse

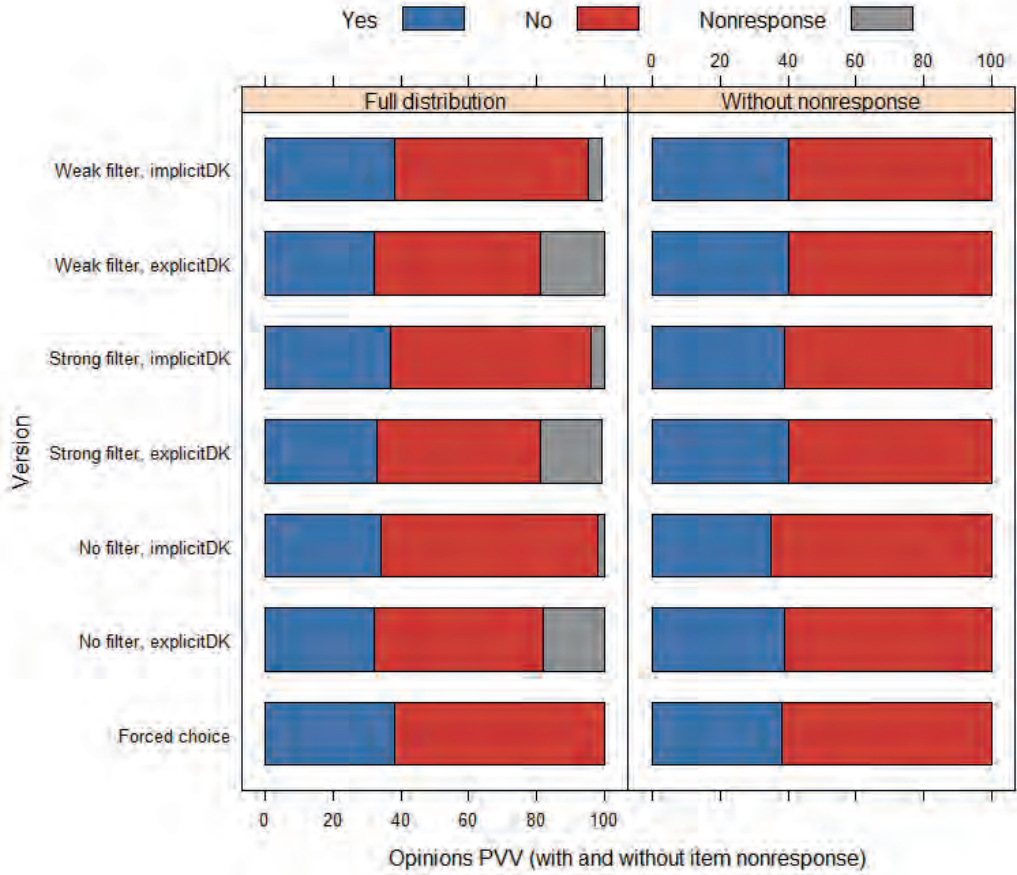


Figure C.53: Distribution (%) of Opinions *PVV* With and Without Item Nonresponse

III Additions to Chapter 7: Follow-Up Question

Table C.8 is an additional analysis of the percentage of directive opinions for all individual survey questions. Item nonresponse is excluded; only substantive answers to the opinion question (which were followed by a follow-up question) are included.

Table C.8: Directive Opinions (%) Individual Survey Questions – Excluding Item Nonresponse

Issue		1A:	1B:	1C:	2A:	2B:	2C:
		single explicit DK	single implicit DK	forced choice	filter single explicit	filter single implicit	filter forced choice
Self-Placement Income Differences	Very Upset	17	13	15	17	19	19
	Upset	57	59	52	62	57	50
The welfare should be lowered in order to stimulate people to work	Very Upset	21	21	16	22	23	18
	Upset	55	52	57	55	54	56
Self-Placement Euthanasia	Very Upset	29	28	31	33	36	34
	Upset	58	57	52	54	51	50
Adoption by same-sex couples should be possible	Very Upset	17	17	17	20	23	21
	Upset	50	49	48	49	45	45
Self-Placement Foreigners	Very Upset	19	21	14	20	18	17
	Upset	57	55	60	60	61	60
There are too many people of a non-Dutch nationality living in the Netherlands	Very Upset	13	15	14	18	17	18
	Upset	55	51	50	53	51	54
Self-Placement EU	Very Upset	20	16	14	20	21	19
	Upset	53	54	50	57	58	61
The Netherlands should spend more money on developmental aid	Very Upset	19	22	18	25	24	20
	Upset	50	48	52	51	48	57
The use of softdrugs should be completely prohibited	Very Upset	21	19	14	20	17	19
	Upset	42	48	47	50	56	50
'Establishing a 'Weed Permit' is a good idea'	Very Upset	18	15	10	15	16	18
	Upset	43	44	46	48	45	50
Powers EU	Very Upset	17	13	12	13	17	16
	Upset	53	53	57	59	56	63
'The Netherlands should abolish the mortgage interest deduction completely'	Very Upset	33	32	29	36	40	30
	Upset	46	41	47	49	49	54

Table C.8: Continued

Issue		1A: single explicit DK	1B: single implicit DK	1C: forced choice	2A: filter single explicit	2B: filter single implicit	2C: filter forced choice
'I want the Burqa Ban to proceed'	Very Upset	29	26	27	32	31	32
	Upset	48	41	38	48	42	47
'NATO should intervene in Syria'	Very Upset	19	13	14	22	15	22
	Upset	56	50	51	56	55	57
N		251	249	250	251	250	252

Figure C.54 to Figure C.61 display the distributions of opinions (including item nonresponse and the distinction between directive and permissive opinions) for all six variants. The self-placement items, powers of the EU and mortgage interest deduction are excluded. The substantive answer categories (completely agree, agree, disagree, completely disagree) of the welfare, same-sex adoption, non-Dutch nationality and developmental aid items were dichotomized.

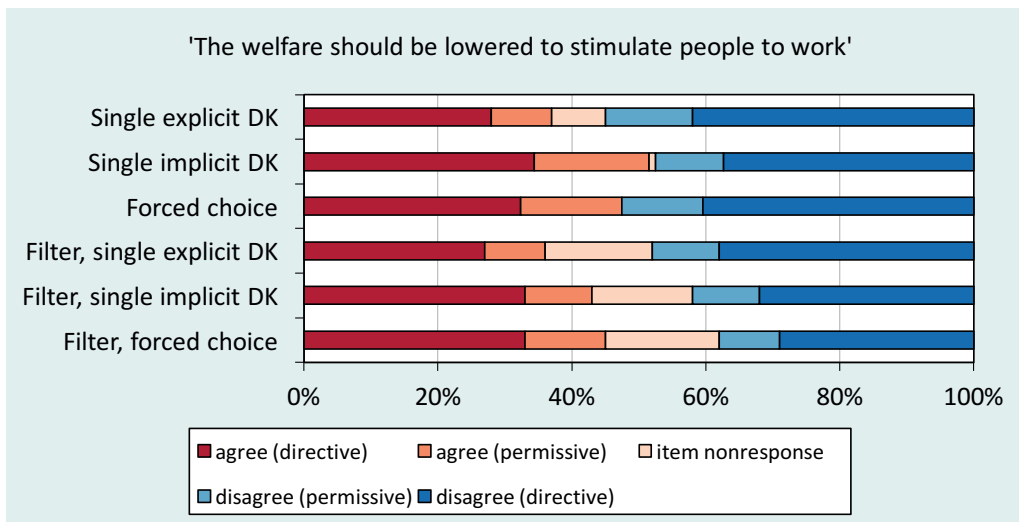


Figure C.54: Distribution of Opinions Lowering Welfare

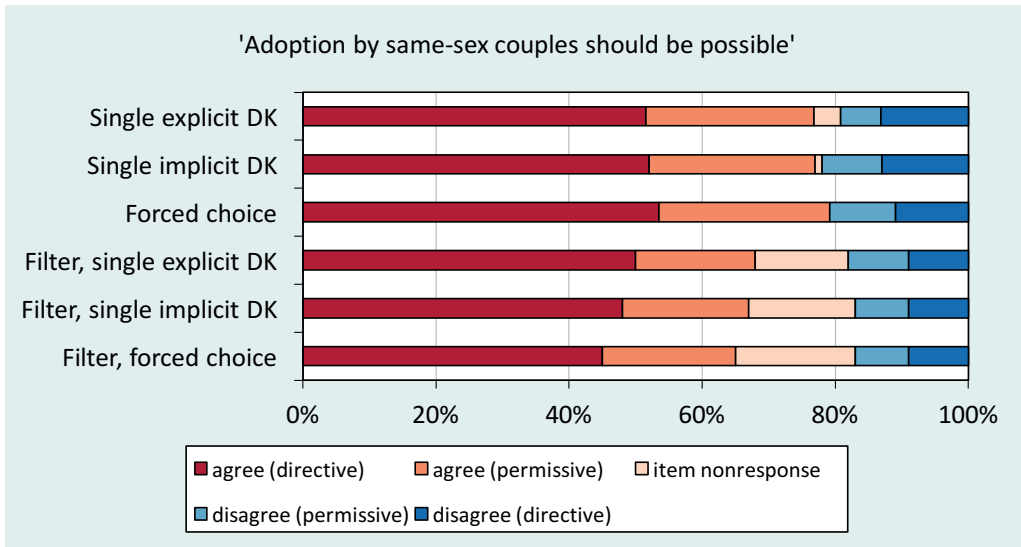


Figure C.55: Distribution of Opinions Same-Sex Adoption

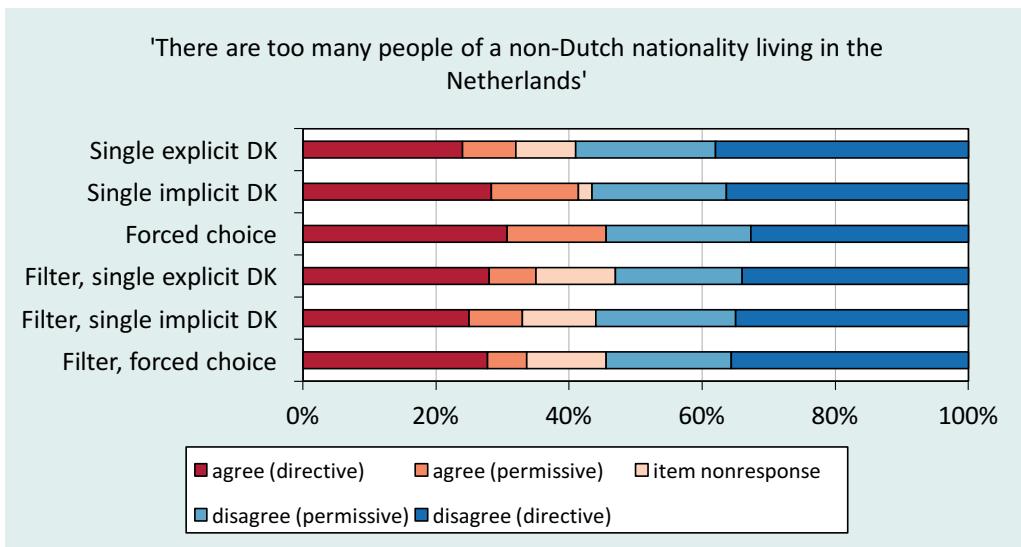


Figure C.56: Distribution of Opinions Non-Dutch Nationality

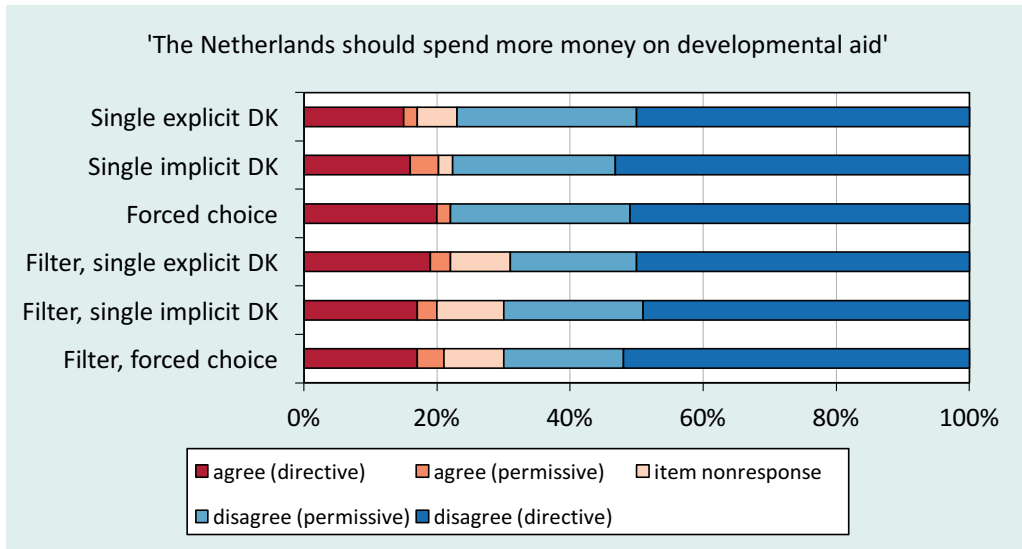


Figure C.57: Distribution of Opinions Developmental Aid

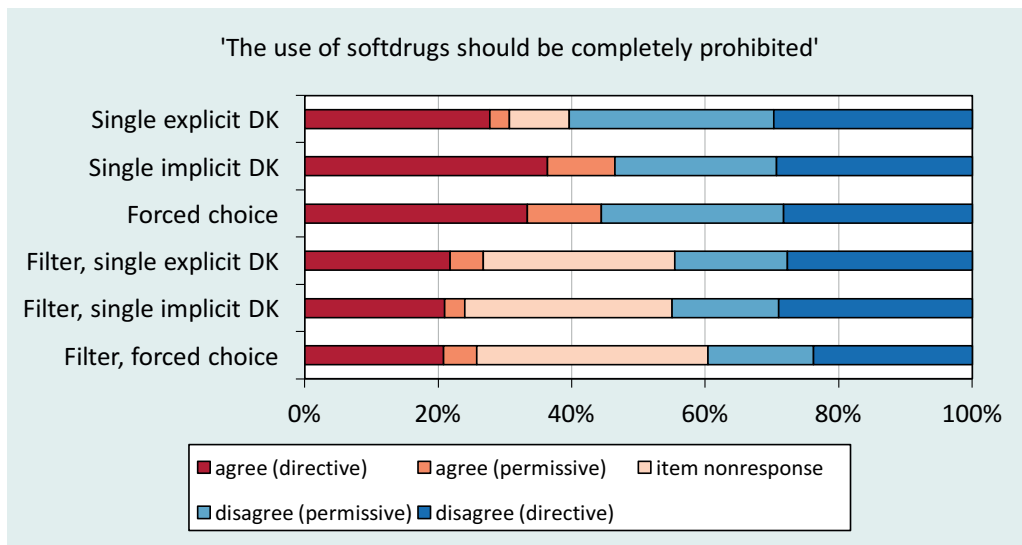


Figure C.58: Distribution of Opinions Softdrugs

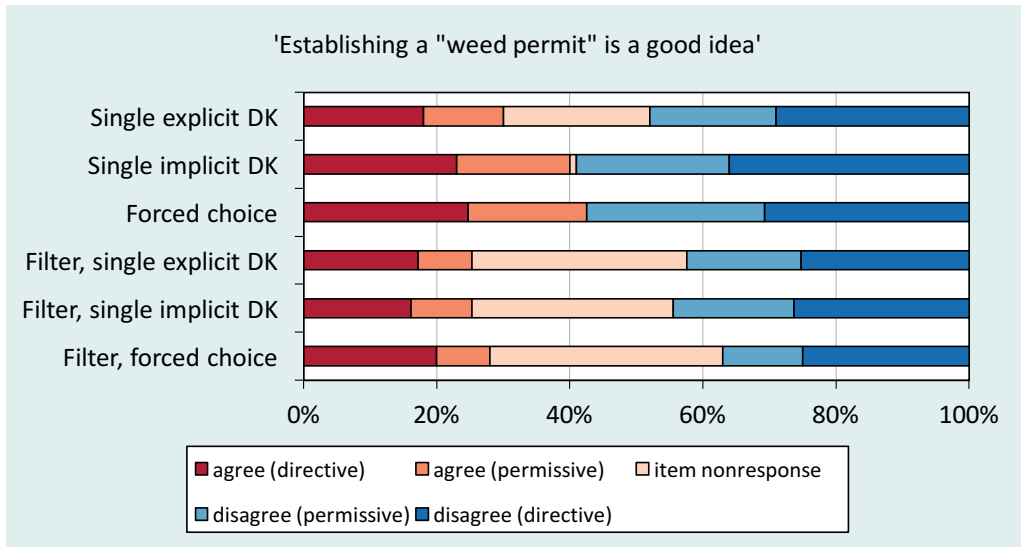


Figure C.59: Distribution of Opinions Weed Permit

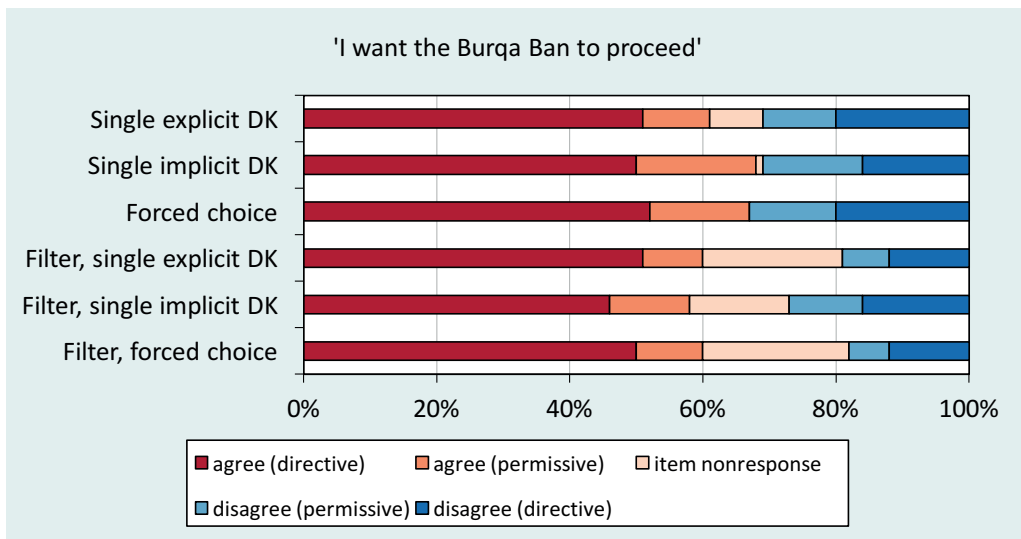


Figure C.60: Distribution of Opinions Burqa Ban

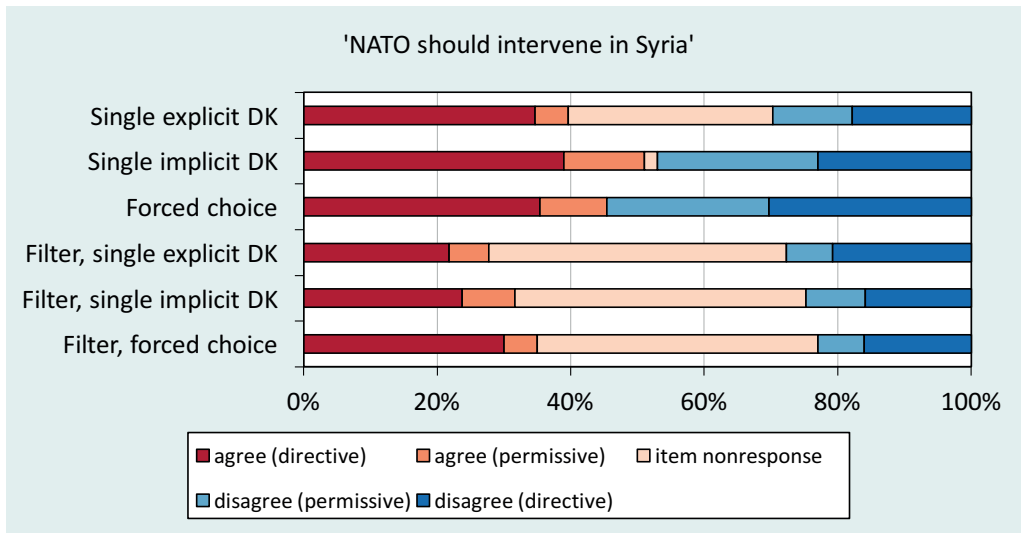


Figure C.61: Distribution of Opinions NATO in Syria

IV Additions to Chapter 8: Comparing Survey Experiments

Figure C.62 contains an additional analysis of the average total item nonresponse resulting from specific questionnaire variants. The analysis in Chapter 8 displayed the effect of a single non-substantive response option, i.e. a DK option or filter question. Figure C.62 displays the total item nonresponse, combining two non-substantive response options for the filter variants.

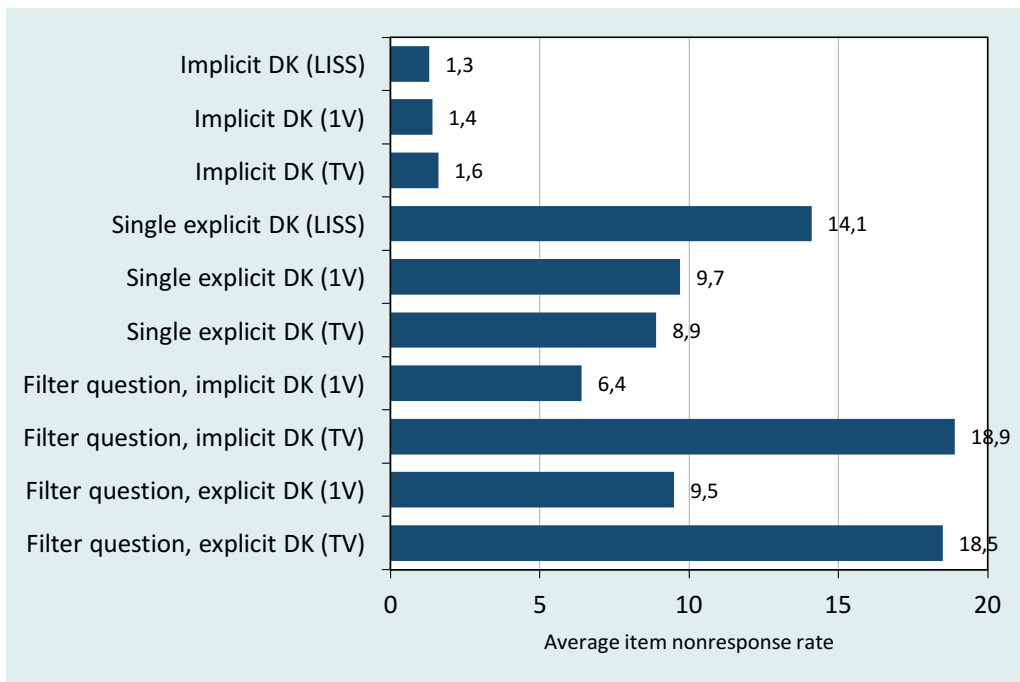


Figure C.62: Average Total Item Nonresponse (%)

The average total item nonresponse was computed by adding up the level of item nonresponse of each issue in one variant of the questionnaire, both as a DK answer and as a 'no' to the preceding filter question, and dividing this sum by the total number of questions in the questionnaire. Since no DK option was offered in the Forced Choice variants, these are excluded from this analysis.

